

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din învățămînt, Știință și Cultură

ANUL XIII (XXXIV) Nr. 259 (1 345)
Sîmbătă 21 ianuarie 1984

12 pagini — 2,50 lei

Cu profundă dragoste și recunoștință omăgiem și sărbătorim ziua de naștere a secretarului general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu

OMAGIU

Sărbătorim, cu mîndrie în suflet, ziua de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, îndelungată sa activitate consecvent revoluționară, omăgiind personalitatea ctitorului României zilelor noastre, a celui care a dat numele său celei mai fertile epoci din întreaga istorie milenară a poporului nostru.

Secretarul general al partidului, gînditor de profundă și intensă creație originală, personalitate de energică și activă acțiune eficientă, are rolul hotărîtor în elaborarea și înlăptuirea politicii partidului și statului, în stabilirea obiectivelor fundamentale ale dezvoltării țării, în promovarea spiritului novator, în perfecționarea activității în toate domeniile, în mobilizarea forțelor și energiilor creatoare ale întregii națiuni, pentru realizarea țelului suprem înscris în Programul partidului — edificarea socialismului și comunismului pe pămîntul României.

De numele și personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu sînt puternic legate activitatea de clarificare și definire a unor concepte fundamentale ale gîndirii materialist-istorice și dialectice contemporane, afirmarea originală a unor teze și principii ale socialismului științific, de excepțională însemnătate practică pentru construcția socialismului în patria noastră, pentru dezvoltarea în ritm susținut a economiei naționale, pentru avîntul științei, învățămîntului și culturii, pentru creșterea neîntreruptă a bunăstării întregului popor.

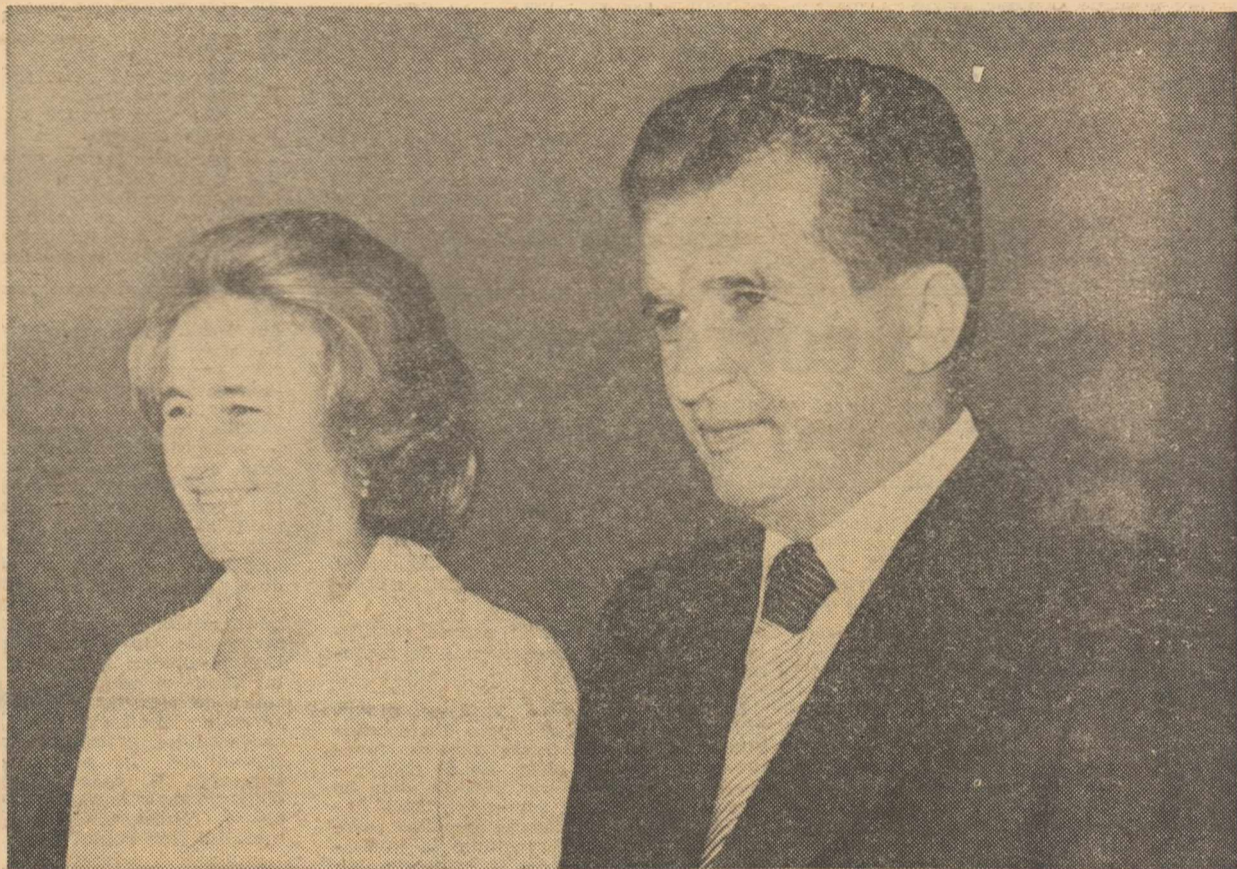
Nu este domeniu al gîndirii social-politice în care secretarul general al partidului să nu fi adus un neprețuit aport creator care — pentru noi toți cei ce lucrăm în învățămînt — constituie un valoros tezaur de învățămînt și de învățatură, o inestimabilă operă care dă viață și conținut fundamental întregului proces instructiv-educativ, întregii munci de educație revoluționară a elevilor și studenților.

Orientările tovarășului Nicolae Ceaușescu privind necesitatea reevaluării în spiritul concepției marxiste a istoriei naționale, potrivit adevărului istoric, intereselor fundamentale ale poporului nostru și nevoilor construcției socialiste, au promovat cu îndrăzneală și cetezanță o analiză și un vast proces de creație într-un autentic spirit științific și într-o concepție unitară a problemelor esențiale ale istoriei României.

De cea mai mare însemnătate sînt tezele expuse cu nenumărate prilejuri de secretarul general al partidului privind necesitatea unei noi ordini economice internaționale, cooperarea dintre toate statele și popoarele lumii, înțelegerea și rezolvarea negociabilă a oricăror stări tensionale și conflictuale, respectarea independenței și suveranității fiecărui popor.

Încercăm un sentiment de aleasă mîndrie patriotică constatînd că inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, au dat un și mai puternic impuls luptei pentru pace, dezarmare și, în primul rînd, pentru dezarmare nucleară, pentru securitate, destindere și pentru înțelegere între popoare, că au afirmat pe toate meridianele lumii dorința fierbîntă, nestrămutată a poporului român de a-și clădi propriul său destin în deplină liniște și siguranță, increzător în viitorul fericit al patriei sale; largul ecou internațional al inițiativelor de pace ale tovarășului Nicolae Ceaușescu a contribuit și mai mult la creșterea marii autorități de care se bucură politica externă românească și creatorul ei, președintele țării, constituind un indemn de a milita și mai stăruitor pentru aplicarea în practica relațiilor internaționale a indicațiilor și aprecierilor cu privire la schimbările produse în ultima vreme în raportul de forțe de plan mondial, asigurînd întărirea și diversificarea relațiilor de colaborare cu toate statele socialiste, lărgirea contactelor cu țările în curs de dezvoltare și nealiniate, cu celelalte state ale lumii, indiferent de orînduirea lor socială.

În preajma acestei sărbători aniversare a zilei de naștere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru, și a îndelungatei sale activități revoluționare, oamenii muncii, întregul popor își exprimă legămîntul nezdruincinat ca, strîns unit în jurul conducătorului iubit al partidului, să înlăptuiască neabătut politica internă și externă a Partidului Comunist Român.

Telegramă adresată tovarășei academician doctor inginer
ELENA CEAUȘESCU membru al Comitetului Politic Executiv
al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului
Mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu,

Animați de cele mai alese sentimente de prețuire, stimă și respect, comuniștii, toți oamenii muncii din Ministerul Educației și Învățămîntului, împreună cu slujitorii școlii și tineretul studios, vă roagă să primiți, cu prilejul aniversării zilei dumneavoastră de naștere, calde urări de sănătate, fericire și putere de muncă, de viață îndelungată, plină de bucurii, alături de conducătorul partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, spre binele și propășirea patriei române.

În această zi aniversară, scumpă inimii întregului popor, ne este deosebit de plăcut să cinstim, cu toată ființa noastră, viața și activitatea dumneavoastră consacrată, din cei mai tineri ani, slujirii, fără preget, a intereselor maselor populare, proeminenta personalitate a omului politic cetezător, a savantului de renume mondial și neobositului activist pe tărîm obștesc, care constituie pentru noi, pentru fiecare dascăl, elev și student, un nesecat izvor de învățămînt, o pildă vie, un strălucit exemplu de urmat.

Beneficiînd de orientarea, îndrumarea și sprijinul dumneavoastră nemijlocit și permanent, plin de generozitate și afecțiune, învățămîntul a devenit, în ultimii ani, un factor esențial al progresului social, se bucură de o atenție și grijă deosebită, ocupă un loc prioritar în tot ceea ce conducerea partidului și statului nostru proiectează. În rîndurile oamenilor școlii și tineretului studios sînt apreciate, de asemenea, în mod unanim, contribuția remarcabilă pe care o aduceți la dezvoltarea științei și culturii românești, la îmbogățirea tezaurului de valori al umanității, acțiunile consecvente pe care le întreprindeți pentru punerea cuceririlor geniului uman exclusiv în slujba bunăstării și fericirii popoarelor, a păcii și colaborării pe planeta noastră. Această grandioasă operă, rod al pasiunii și activității multilaterale pe care o desfășurați, va rămîne înscrisă de-a pururi, cu litere de aur, în cartea de căpătîi a neamului nostru.

Sărbătorind, împreună cu întregul popor, ziua dumneavoastră de naștere, îngăduiți-ne, mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu, să vă exprimăm, și cu acest prilej, profunda noastră recunoștință pentru tot ceea ce ați făcut și faceți ca școala românească să-și îndeplinească, în mod exemplar, menirea pe care o are în societate, să reafirmăm angajamentul solemn că vom munci cu răspundere comunistă pentru înlăptuirea sarcinilor ce revin învățămîntului din hotărîrile recentei Plenare a Comitetului Central și ale Sesiunii Marii Adunări Naționale, sporind contribuția acestuia la pregătirea și perfecționarea forței de muncă, la cercetarea și soluționarea unor probleme de însemnătate majoră pentru dezvoltarea economico-socială a patriei, împlinind, astfel, cu noi și prestigioase realizări Congresul al XIII-lea al partidului și cea de-a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională antifascistă și antiimperialistă.

Vă urăm, încă o dată, din adîncul inimii ani mulți și fericiți pentru afirmarea tot mai puternică a învățămîntului și științei, pentru prosperitatea și măreția României socialiste.

7 ianuarie 1984

LA MULȚI ANI!

BIROUL EXECUTIV AL CONSILIULUI SUPERIOR
AL MINISTERULUI EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

RADIO-ȘCOALĂ

Schema săptăminală a emisiunilor

Continuăm să vă informăm asupra emisiunilor radioșcolară, referindu-ne la cele care vor fi difuzate în perioada **23 ianuarie — 18 februarie a.c.**, în fiecare zi a săptămânii, de luni până sâmbătă (inclusiv), pe programul II, conform schemei pe care o publicăm mai jos. Pentru fiecare din cele 6 emisiuni, menționăm câteva dintre titlurile care vor fi transmise în intervalul amintit.

În fiecare luni: orele 14,20 — 15,00

Emisiunea „Școala și viața” (redactori — Ana-Maria Sireteanu și Ion Chițulescu). Din sumar: Un învățământ revoluționar, un învățământ pentru nou; O profesiune pentru viitor. Metalurgist; Trimestrul al II-lea sub semnul exigenței și calității; Dialoguri pedagogice. Rolul activităților extrașcolare în realizarea orientării școlare și profesionale; Proces verbal de la ședința cu părinții; Lectoratul școlii românești.

În fiecare marți: orele 14,30 — 15,00

Emisiunea: „Colocviile radioșcolară” (redactor — Elena Drăgan). Menționăm din sumar: Unirea — mostenire din străbuni lăsată; Educație și autoeducație; Creșterea mai accentuată a productivității muncii, factor al sporirii eficienței economice.

În fiecare miercuri: orele 14,30 — 15,00

Emisiunea: „La trecuți-ți mare, mare viitor” (redactori — Val Tebeica și A. Bărcă). Prezentăm din sumar emisiunilor: Unitatea în jurul partidului și a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, izvor nesecat de încredere în viitorul luminos al patriei; Pagini din lupta pentru neatinare (I și II); Condi-

țiile interne și externe ale luptei pentru independența României; Poziția P.C.R. față de dictatura regală; Epopeea lui Ștefan cel Mare.

În fiecare joi: orele 14,30 — 15,00

Emisiunea: „Călătorie pe harta țării” (redactor — Gina Rădulescu). Spicuum din sumar: Pe Argeș în sus (I și II); Pe Mureș și pe Tîrnave (I); Cîtorii ale Evului socialist.

În fiecare vineri: orele 14,30—15,00

Emisiunea: „Sint suflet în sufletul neamului meu” (redactor — C. Armașu). Amintim din sumar: Literatura de la 1848, moment important în dezvoltarea literaturii noastre; M. Eminescu — poet național și universal; Mari cărți ale copilăriei („Amintiri din copilărie”, „Descult”). În ajutorul candidaților la examenul de bacalaureat; Cum vorbim, cum scriem.

În fiecare sâmbătă: orele 8,35—9,00

Emisiunea: „Elevii întreabă, specialiștii răspund” (redactor — Ioan Turlescu). Din sumar: Omul și mediul acvatic; Există viață în Cosmos?; Prezent și perspectivă în cercetarea particulelor elementare.

Invităm cadrele didactice să ne comunice impresiile — pe adresa noastră sau a Radiodifuziunii (**Redacția emisiunilor radio de învățământ**, Căsuța poștală 111, str. Nufierilor nr. 60—62, cod 70 749, sectorul 1, București), propunându-ne aspecte — din experiența didactică personală sau din unitățile școlare în care își desfășoară activitatea — care merită să fie cunoscute de către colegii din întreaga țară.

GRAFICUL EXAMENULUI DE BACALAUREAT

a. SESIUNEA IUNIE: 21—30 IUNIE

Pină la 31 martie — încheierea înscrierilor pentru candidații din promoțiile anilor 1981 și 1982.

Pină la 1 iunie — executarea lucrărilor practice și depunerea acestora la secretariatele liceelor.

21 iunie — lucrare scrisă la limba și literatura română.

22 iunie — lucrare scrisă la limba și literatura maternă.

24 iunie — lucrare scrisă la: matematică, fizică, chimie, biologie, anatomia și fiziologia omului, istorie, geografie, economie politică și politica economică a P.C.R., filozofie, filozofie și estetică, pedagogie școlară și prescolară.

27 iunie — lucrare scrisă la: filozofie și biologie pentru candidații menționați la punctul 2 din nota de mai jos.

26—30 iunie — susținerea lucrărilor practice de bacalaureat și examinarea orală a candidaților care nu au obținut cel puțin nota 5 la lucrările scrise și au solicitat prezentarea la examinarea orală.

30 iunie — afisarea rezultatelor examenului de bacalaureat.

b. SESIUNEA AUGUST: 13—22 AUGUST

1—20 iulie — înscrierea la examenul de bacalaureat.

Pină la 1 august — executarea lucrărilor practice și depunerea acestora la secretariatele liceelor.

13 august — lucrare scrisă la limba și literatura română.

14 august — lucrare scrisă la limba și literatura maternă.

16 august — lucrare scrisă la: matematică, fizică, chimie, biologie, anatomia și fiziologia omului, istorie, geografie, economie politică și politica economică a P.C.R., filozofie, filozofie și estetică, pedagogie școlară și prescolară.

19 august — lucrare scrisă la: filozofie și biologie pentru candidații menționați la punctul 2 din nota de mai jos.

17—22 august — susținerea lucrărilor practice de bacalaureat și examinarea orală a candidaților care nu au obținut cel puțin nota 5 la lucrările scrise și au solicitat prezentarea la examinarea orală.

22 august — afisarea rezultatelor examenului de bacalaureat.

Reglementările legale referitoare la organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat, în anul 1984, lista probelor la care se susține acest examen, graficul acțiunilor, precizările privind stabilirea termelor, realizarea și susținerea lucrărilor practice de bacalaureat, precum și lista manualelor pentru disciplinele de examen sint publicate în nr. 1/1984 al revistei „**Învățământul liceal și tehnic profesional**” din 21 ianuarie 1984, aflat în vânzare la unitățile de difuzare a presei din întreaga țară.

NOTA

1. Candidații proveniți de la liceele sau clasele cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare susțin probă scrisă și la limba și literatura maternă.

2. Candidații proveniți de la profilul „filologie-istorie”, învățământ seral, încadrați în muncă în domeniul pentru care, potrivit nomenclatorului de profesii și meserii, nu sint organizate licee, precum și cei care nu sint încadrați în muncă, beneficiind de prevederile art. 4, alin. 2 și 4 din Legea nr. 25/1976, privind încadrarea într-o muncă utilă a persoanelor apte de muncă, respectiv cele în stare de incapacitate totală de muncă, și femeile care își îngrijesc copiii sau desfășoară o activitate casnică în gospodăria proprie, susțin examenul de bacalaureat după cum urmează: Proba 1: Limba și literatura română (lucrare scrisă); Proba 2: Istorie (lucrare scrisă); Proba 3: Filozofie sau Biologie (lucrare scrisă).

DIALOG PRIN CORESPONDENȚĂ

Primum la redacție scrisori prin care sintem solicitați să sprijinim clarificarea și rezolvarea unor situații sau să răspundem la întrebările adresate de colegii noștri din învățământ și de alți cititori ai revistei. La o mare parte din scrisorile primite răspundem direct, prin corespondență, celor ce ni s-au adresat, iar la altele răspundem solicitând, dacă este cazul, inspectoratele școlare județene care — așa cum a rămas experiența de pînă acum — rezolvă eficient, toate solicitările îndreptățite, în ordinea priorităților și a interesului învățămîntului și al solicitanților.

În acest număr de revistă, vom răspunde unora dintre scrisori la rubrica „Dialog prin corespondență”, formulînd răspunsurile cu ajutorul unor cadre de specialitate din Ministerul Educației și Învățămîntului (inspectorii generali și principali, economiștii, juristii), menționate după fiecare răspuns.

Lucreția Ungureanu, profesor de fizică și chimie la Școala gimnazială Dimăcheni din comuna Corlăteni, județul Botoșani: Multumesc redacției revistei „Tribuna școlii” pentru ajutorul pe care mi l-a acordat pentru reîntrirea în drepturile legale de retribuție, conform vechimii și actelor de studii. Rog să-mi fie scuzată insistența, dar aș vrea să-mi precizați dacă nu era firesc și legal ca dreptul la această nouă retribuție să-mi fie acordat din luna martie 1982 cînd am luat examenul de diplomă și nu din luna aprilie 1983, ca urmare a intervenției redacției dumneavoastră. În cazul unui răspuns afirmativ, cum e bine să se procedeze? Și încă o nouă întrebare. Dacă în calitate de director de școală e necesar să suport contravaloarea reparării mijloacelor audio-vizuale deteriorate, așa cum mi-a indicat, în legătură cu un televizor, un tovarăș revizor contabil de la Controlul financiar intern de stat al județului Brașov?

Răspuns: În cazul în care la data de 1 martie 1982 aveți o vechime în învățămînt de cel puțin cinci ani și studiile universitare încheiate, puteți beneficia de o retribuție lunară de 2.310 lei, începînd de la cea dată. Diferența dintre retribuția primită și cea cuvenită urmează să vă fie acordată de unitatea școlară în care ați funcționat potrivit Statutului personalului didactic și Codului muncii. (Ion Dobrică).

Repararea mijloacelor audio-vizuale se suportă din fondul școlii sau din fondul Comitetului de părinți. Dar, nu ne putem pronunța în legătură cu cazul ridicat de dumneavoastră decît dacă am cunoaște și concluziile organului de control financiar intern la care vă referiți. Cu atît mai mult, cu cît, în calitate de director de unitate școlară, ați semnat procesul verbal de control. Trimiteți, eventual, o copie după procesul verbal de control ca să ne putem pronunța. (Elena Fodor).

Maria Olteanu: Sint profesoară, cu gradul didactic II. Am o vechime de 24 de ani în învățămînt; în acest an de învățămînt sint încadrată, la cererea mea, ca suplitoare pe post de educatoare la Școala Specială pentru Surzi din Focșani. Aș dori să mă informăm cum trebuie să fiu remunerată. Cu retribuție de profesoară sau de educatoare?

Răspuns: Urmează să fiți retribuită corespunzător funcției didactice pe care o îndepliniți. Respectiv, cu retribuția cuvenită pentru funcția de educatoare. (Nicolae Lapa).

Victor Crăciuc: Sint absolvent al Universității Babeș Bolyai din Cluj-Napoca, Facultatea de Biologie-Geografie, secția biologie, cu stagiatura efectuată în învățămînt. Aș dori să mă edifice asupra condițiilor admisionii la examenul de înscriere la doctorat.

Răspuns: Vă recomandăm să vă adresați Universității Babeș Bolyai din municipiul Cluj-Napoca, de unde veți putea

primi toate îndrumările asupra condițiilor de admitere la examenul de doctorat. (Sofia Pușcașu).

Dan Moruzi: Sint profesor titular, gradul didactic II, la Școala din comuna Siminicea, județul Suceava, unde funcționez, fără întrerupere, de la data repartizării, 1 septembrie 1966. La data de 1 martie 1981 (nu 1 septembrie 1981, datorită stagiului militar de șase luni, care nu a fost considerat vechime în învățămînt), trebuia să trec categoria de remunerare corespunzătoare vechimii de la 15 la 20 de ani. Vreau să știu dacă la majorarea retribuției tarifare, sporul de vechime va fi inclus în retribuție.

Răspuns: Potrivit Decretului Consiliului de Stat, numărul 325 din 9 septembrie 1983, cadrele didactice urmează să beneficieze de majorarea retribuției tarifare începînd cu data de 1 iulie 1984. În Anexa nr. 2, la același Decret, se prevede că personalul didactic urmează să beneficieze, în afara retribuției tarifare, de un spor de vechime în învățămînt pe tranșe de vechime, după cum urmează: cu 3% pentru vechime între 3 și 5 ani; cu 4% între 5 și 10 ani, cu 5% între 10 și 15 ani, cu 6% între 15 și 20 de ani și cu 7% la vechime cu peste 20 de ani. Deoarece nu precizați în scrisoare în ce perioadă ați efectuat stagiul militar, vă informăm că, potrivit Ordinului Ministerului Educației și Învățămîntului Nr. 1432 din 4 iulie 1976, care completează Ordinul Ministerului Educației și Învățămîntului Nr. 954 din 1974 privind normele pentru stabilirea vechimii în învățămînt, personalul didactic chemat să-și satisfacă stagiul militar, care revine la catedră în termen de 15 zile de la data lăsării la vatră, intră în calculul vechimii dacă a fost chemat să-și satisfacă stagiul militar după data de 1 martie 1973. (Nicolae Lapa).

Ana Gavrilă: Locuiesc în orașul Rimnicu Vilcea. Am absolvit în anul 1970 Facultatea de Limbă și Literatură Română din Iași. În anul 1974 am promovat examenul de definitivare în învățămînt, iar în anul 1979 am obținut gradul II didactic, specialitatea limbă și literatură română. Aș dori să știu dacă mă pot înscrie la gradul I, la o altă specialitate.

Răspuns: Gradele didactice nu se obțin decît la specialitatea sau la una dintre specialitățile dobîndite prin studiu (Sofia Pușcașu).

Alexandru Horia, profesor suplinitor în orașul Craiova; Dacă un profesor suplinitor își poate completa catedra cu — spor că am înțeles bine din întrebarea dv. oarecum confuză — un surplus de ore preluate de la un profesor titular? Dacă un profesor titular care a demisionat din învățămînt, trecînd în alt domeniu de muncă, mai poate preda în învățămînt ca suplinitor? De ce unii învățători și chiar educatoare au funcționat sau funcționează pe posturi de profesori la clasele V—VIII?

Răspuns: Conform articolelor 34 și 35

din Statutul personalului didactic, posturile care nu au fost ocupate prin detașare, precum și posturile devenite vacante în timpul anului școlar pot fi ocupate prin suplینiri de către persoane care au studiile corespunzătoare. Articolul 35 prevede că numirea suplینitorilor se face după caz de către inspectoratele școlare județene. Cadrele didactice care au fost îndepărtate din învățămînt, printr-un ordin al Ministerului Educației și Învățămîntului, nu pot să mai funcționeze în învățămînt. În ceea ce privește dreptul de a preda al unui cadru didactic de specialitate care a demisionat din învățămînt, acesta poate să mai funcționeze în învățămînt în condițiile plății cu ora. Unii absolvenți ai liceelor pedagogice de învățători și educatoare au fost repartizați cu caracter provizoriu pe catedre „mozaic” la clasele V—VIII pînă la încadrarea lor definitivă pe un post de specialitate. În aplicarea prevederilor Legii Nr. 22 inspectoratele școlare au obligația de a face propunerile corespunzătoare Ministerului Educației și Învățămîntului (Ion Popescu).

Un grup de cadre didactice de la Școala Modoia din comuna Cernișoara, județul Vilcea: Vrem să știm dacă participarea la cursurile de perfecționare este obligatorie după 25 de ani de vechime în învățămînt. Noi sintem cadre didactice care avem o vechime în învățămînt de peste 30 de ani și o vîrstă apropiată de pensionare, adică peste 50 de ani, femeile și 53—55 de ani, bărbații.

Răspuns: În conformitate cu Legea numărul 28 din anul 1978, Secția a șaptea, articolul 107, ultimul alineat, participarea la activitățile de perfecționare este obligatorie. Prin urmare, participarea la activitățile de perfecționare pe plan central sau local constituie o obligație de serviciu pentru toate cadrele didactice, indiferent de specialitate, vechime în învățămînt sau vîrstă. De asemenea, este obligatorie prezența la cursurile de perfecționare a cadrelor didactice care au fost planificate să participe la aceste cursuri. (Sofia Pușcașu).

Maria Berlescu, învățătoare, domiciliată în comuna Berlești, județul Gorj, adresează redacției o scrisoare prin care solicită clarificarea unor situații ale muncii sale.

Răspuns: O scrisoare cu un conținut asemănător celei trimise redacției revistei „Tribuna școlii”, pe care ați expedit-o Ministerului Muncii se află, în prezent, la compartimentul de resort din Ministerul Educației și Învățămîntului, de la care urmează să primiți un răspuns lămuritor în termen legal. (Cecilia Petrescu).

Dorina Dinu: Sint absolventă a Facultății de Filologie a Universității din Timișoara, secția rusă-română, promoția 1981, în prezent profesoară titulară la Școala cu clasele I—VIII Vărepa, comuna Colceag, județul Prahova; În septembrie 1984 urmează să susțin examenul de definitivare în învățămînt. Din mai multe motive aș dori să susțin examenul de definitivare în învățămînt în cadrul Universității din Timișoara.

Răspuns: Universitatea din Timișoara a programat ca aceste cursuri să nu aibă loc centralizat, ci să se desfășoare la nivelul județelor din raza sa teritorială, nu comasat în perioadele de vacanță, ci în zile libere, pe parcursul întregului an școlar. În acest caz, cererea dumneavoastră de a efectua pregătirea pentru definitivare și de a susține examenul de definitivare în cadrul Universității din Timișoara nu poate fi rezolvată. (Sofia Pușcașu).

Constantin Păcurariu, învățător domiciliat în Timișoara: Sint educador suplینitor la Școala Generală Ajutoare. Am terminat cursul complet al Școlii Pedagogice din Timișoara, specialitatea învățător, și am trecut examenul de absolvire în sesiunea din iunie 1952. După absolvirea școlii, am fost repartizat la Școala Generală de patru ani din satul Răuți, comuna Otelec, județul Timiș, unde am funcționat ca învățător și director de la data de 1 septembrie 1952 pînă la data de 31 august 1957, cînd am fost nevoit să-mi întrerup activitatea în învățămînt pentru a-mi îngriji mama grav bolnavă, cu domiciliul în Timișoara. Din această cauză, nu am mai fost cuprins pe tablele întocmite de școli pentru acordarea gradului definitiv, conform H.C.M. Nr. 1 059 din 1959. Față de această situație, vă rog să binevoiți a-mi aproba acordarea gradului definitiv.

Răspuns: Revista „Tribuna școlii” nu este autorizată să acorde grade didactice. Hotărîrea la care vă referiți (H.C.M. 1 059 din 1959) a fost abrogată prin Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic. Dar, chiar în condițiile aplicării Hotărîrii la care vă referiți, nu ați fi putut beneficia de acordarea din oficiu a definitivării în învățămînt, întrucît în Hotărîre se preciza că li se acorda definitivare numai celor care la data de 1 august 1959 se aflau în învățămînt. (Sofia Pușcașu).

Gheorghe M. Georgescu: Domiciliat în comuna Amara, județul Ialomița, și sint profesor la Școala cu clasele I—X din comuna Amara; Vă rog să-mi spuneți cite zile calendaristice am dreptul să primesc drept concediu de odihnă, într-un an? Cite zile calendaristice lucrătoare trebuie să mi se plătească drept concediu de odihnă într-un an? Aplicarea zilei libere acordate în cadrul săptămînii de lucru afectează numărul zilelor lucrătoare (plătite) sau calendaristice ale concediului de odihnă?

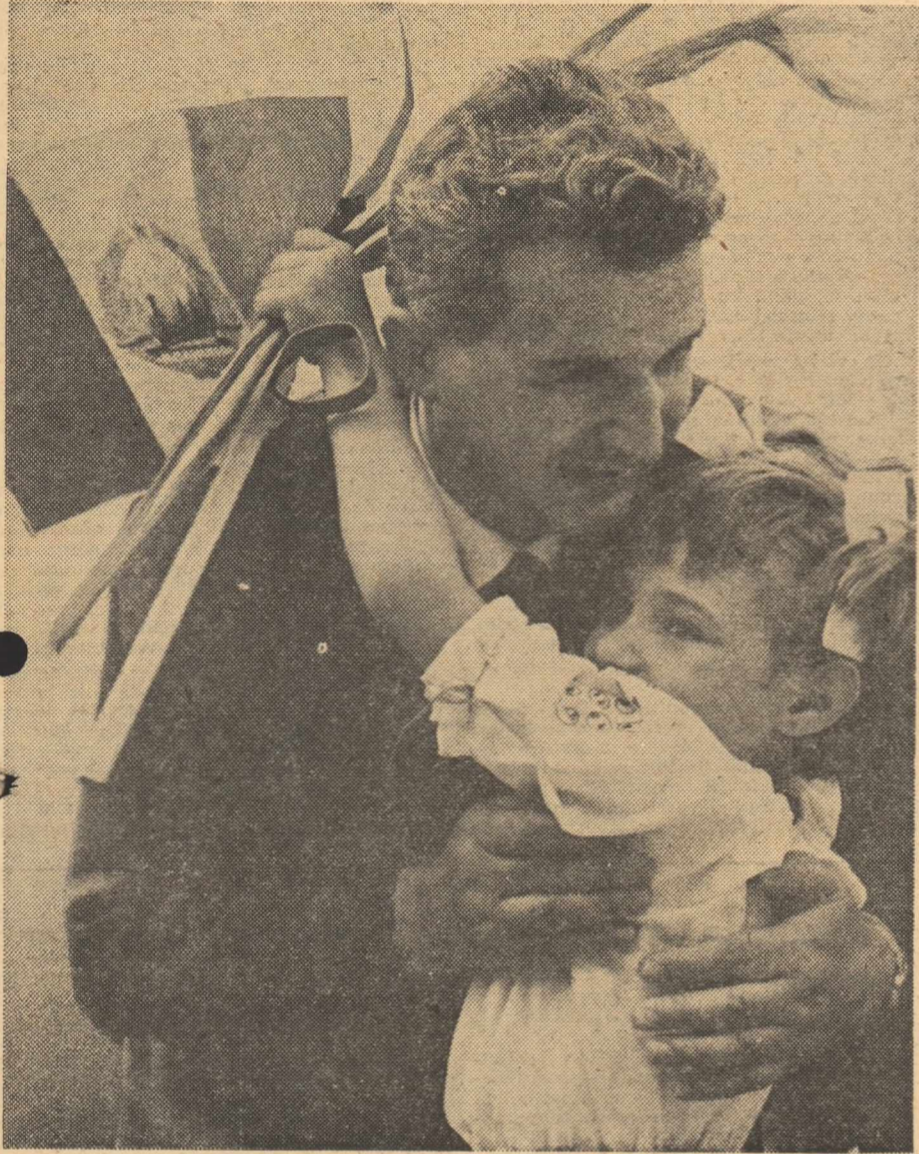
Răspuns: Potrivit articolului 55 din Statutul personalului didactic, personalul din învățămînt beneficiază de un concediu anual plătit a cărui durată este de 62 de zile calendaristice și, care, se efectuează, de regulă, de la 1 iulie la 31 august. Numărul zilelor lucrătoare se stabilește prin reducerea din numărul zilelor calendaristice ale lunii respective a zilelor de duminică, de sărbători legale și a zilei libere acordate în cadrul săptămînii de lucru. (Nicolae Lapa).

Gheorghe Petrache, din municipiul București: Aș vrea să știu dacă perioada cît un cadru didactic se află în tabără de pionieri, în calitate de comandant de detașament este socotită perioadă de activitate sau concediu legal de odihnă. Dacă un cadru didactic îndeplinește funcția de președinte al Consiliului pionieresc, fiind degrevat de jumătate de normă didactică, trebuie să consemneze într-un document oficial activitatea pe care o desfășoară în cele trei zile săptămînale cît nu predă la catedră?

Răspuns: Nominalizarea cadrelor didactice care urmează să însoțească — în cadrul activităților — elevii în tabere, precum și durata acestora este de competența inspectoratelor școlare județene, la propunerea conducătorilor de școli, cu respectarea prevederilor legale. În cazul în care aveți în vedere un exemplu concret, vă recomandăm să vă adresați inspectoratului care are în subordine școala respectivă. Există, de asemenea, o evidență necesară a activității președintelui Consiliului pionieresc (Ion Popescu).

CU NEȚĂRMURITĂ DRAGOSTE ȘI RECUNOȘȚINȚĂ

Prezența permanentă a tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu în viața tineretului, a elevilor și studenților, a cadrelor didactice este pretutindeni primită cu vibrante și emoționante manifestări de profund devotament, înaltă stimă și prețuire

„Să sădim în inima și gândirea tineretului mindria că sint fii ai poporului român, dragostea față de patrie și popor, hotărârea de a servi în orice împrejurări interesele generale ale poporului, independența și suveranitatea României.”

NICOLAE CEAUȘESCU

O îmbrățișare cu căldura celei mai puternice emoții și un buchet de flori oferit din adincul sentimentelor de înaltă stimă și prețuire — iată simboluri puternic grăitoare ale permanenței personalității tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, și tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, în gândurile și inimile înflăcărâte de patriotism ale generațiilor tinere ale României socialiste.

„Vă rog să-mi permiteți, a rostit cu mindrie și cu conștiința mandatului ce i se încredințase, Zinueta Avram, studentă la Facultatea de Mecanică a Institutului Politehnic din Cluj-Napoca, la inaugurarea anului de învățămînt 1983—1984 — ca în numele studenților din centrul universitar Cluj-Napoca, români, maghiari și de alte naționalități, să dau glas, în aceste clipe de legitimă mindrie patriotică, celor mai calde sentimente de bucurie și adîncă recunoștință față de dumneavoastră, mult stimată tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu, părintele drag al tineretului, omul de care se leagă năzuințele fundamentale ale națiunii și ale cărui viață și activitate revoluționară reprezintă supremul nostru ideal.

Îngăduiți-mi, în același timp, să exprim cele mai alese gânduri și sentimente de stimă, prețuire și dragoste față de tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic și savant de prestigiu mondial, față de vasta activitate desfășurată pentru continua dezvoltare a învățămîntului, științei și culturii românești, pentru afirmarea tot mai puternică a geniului creator al poporului român.”

Cu o zi înainte, tinăra studentă trăise — împreună cu toți colegii ei și cadrele didactice ale facultății — momentele de neuitat, gravate de atunci adînc în memorie, ale vitei pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu au făcut-o în această unitate reprezentativă a învățămîntului tehnic superior românesc.

Bucuria nestăvilită a studenților și a elevilor — printre care se aflau și elevii Liceului Industrial Nr. 9 din Cluj-Napoca, în care, în cadrul vizitei făcute, înalții oaspeți au avut cuvinte de caldă apreciere — a cunoscut un moment culminant cînd secretarul general al partidului, adresîndu-li-se direct, le-a spus: „Doresc să vă adresez cele mai calde felicitări cu prilejul deschiderii noului an de învățămînt”. Pentru că este o mare onoare ca secretarul general al partidului, președintele republicii noastre socialiste, să și se adreseze nemijlocit: „Urez ca noul an de învățămînt să se desfășoare în condiții cît mai bune.”

S-a făurit o nouă și scumpă tradiție pentru întregul tineret al patriei — români, maghiari, germani și de alte naționalități — ca la fiecare început de an școlar, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului și tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu să fie oaspeți ai unor unități de învățămînt, să participe la inaugurarea începerii cursurilor.

Aproape 20 de generații — în anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al P.C.R. — au avut în mijlocul lor, la deschiderea anului de învățămînt, ca oaspeți pe înalții conducători ai partidului și statului nostru.

Prin grija conducerii partidului și statului nostru, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, copiii și tineretul țării noastre cresc avînd create cele mai bune condiții de dezvoltare, de cultivare a înclinațiilor, aptitudinilor și talentelor, de pătrundere în tainele științelor și celorlalte domenii ale cunoașterii umane, de a realiza cele mai nobile și mai temerare aspirații, pe care le făuresc oamenii constructori ai socialismului pe pămîntul României.

O îmbrățișare și oferirea unui buchet de flori — gesturi de înaltă semnificație și trăire ce nu se vor uita niciodată, care vor stăruî în suflet și în gînd, ca simbol al stimei și prețuirii aduse cititorului României contemporane, celui mai iubit fiu al poporului, creator de epocă adînc dăltuit în cartea de marmură a faptelor eroice ale istoriei poporului nostru.

Față de grija conducerii partidului și statului nostru

pentru fiecare copil și tînr, la nivelul fiecărei generații și al întregului popor, se află adînc încrustate — așa cum a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — mindria că sint fii ai poporului român, dragostea față de patrie și popor, hotărârea de a servi în orice împrejurări interesele generale ale poporului, independența și suveranitatea României.

Înconjurînd cu dragoste și cu devotament pe secretarul general al partidului, copiii și întregul tineret — preșcolari, școlari ai patriei, elevi, pionieri și uteciști, studenți — împreună cu cadrele didactice aduc prin munca lor, prin rezultatele pe care se străduiesc să le obțină, prin lupta lor pentru înflorirea patriei și apărarea păcii, un continuu și vibrant omagiu celui mai prețuit și mai iubit fiu al poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

ȘTEFAN CONSTANTIN

Grădinița între creșă și ciclul primar

Grădinița — definită în sistemul actual de învățămînt din țara noastră ca primă treaptă a acestui sistem și a cărei fundamentală sarcină constă în pregătirea copiilor pentru a parcurge cu succes sarcinile instructiv-educative ale viitoarei lor activități de elevi — se află încadrată între două instituții care, într-o abordare cibernetică, creează o triadă de interdependență și interacțiune. În acest mod, putem privi triada „creșă-grădiniță-ciclul primar” nu numai ca o perioadă de vîrstă a copilului între „de pe la un an — pînă pe la zece ani”, ci și ca un „tot unitar educațional” considerînd că hotărîtor pentru întreaga formație a copilului (tinărului și adultului, ce va deveni respectivul copil) este, cu precădere, tot ceea ce se va realiza pe planul însușirii valorilor etice (începînd cu dragostea de muncă, spiritul de ordine, de disciplină, de dreptate, de respect reciproc și eliminînd cu atributele spiritului revoluționar), al deprinderilor complexe (de la îndemînări și abilități manuale), pînă la asimilarea de faze și operațiuni simple de acțiune cu conținut lucrativ, și mai ales, al motivațiilor și sentimentelor (de la adîncirea atașamentului față de locurile natale și pînă la dragostea neîmămurită față de patria socialistă).

Și, atunci, e bine să observăm — ca educatoare — cu ce „zestre culturală” (de cunoștințe deprinderi, sentimente și valori moral-patriotice) vin copiii preșcolari care au trecut prin creșă și care sînt resursele formative ale activităților pe care le organizăm în grădiniță pe baza Programelor activităților cu preșcolarii — toate acestea în perspectiva integrării eficiente și rapide a copilului de 6 ani, în satisfacerea cerințelor instructiv-educative ale ciclului primar. Să urmărim, prin urmare, pe scurt, grădinița, între creșă și ciclul primar.

Activități educative cu copiii pînă la intrarea în grădinițe

Sîntem la Creșa de pe strada Ciobănașului din Sectorul II al Capitalei, dînd curs unei invitații de a asista la „activități deschise”, după modelul similar, din grădinițe și al „lecțiilor deschise” din școli.

Ne alăturăm celor cîteva asistente medicale șef de la celelalte creșe din sector, psihologului de sector, Veronica Sandor, care se ocupă de copiii din creșe și altor cîteva invitați cărora dr. Margareta Teodorescu, directoarea creșei, ne prezintă, pe scurt, dimensiunile activității desfășurate cu grupa de copii cu regim săptămînal — care alcătuiesc numărul cel mai mare din totalul copiilor ce frecventează creșa — și copiii cu regim zilnic. La grupa mică, unde cei mai mici, Ionuț Oorea și Ștefan Horobeț au 1 an și 3 luni și, respectiv, 1 an și 5 luni, iar „veteranul” Ana Maria Mileșteanu abia a împlinit vîrsta de 1 și 11 luni, asistenta medicală Elena Lazăr organizează — după programul pe care l-am primit fiecare dintre cei ce asistăm la activități — o primă activitate de dezvoltare locomotorie: copiii așezați pe scaunele se ridică în momentul în care sînt chemați și trec printr-un „tunel” de scaune, apoi pășesc (un bun exercițiu de echilibru) peste un prag improvizat dintr-un covor rulat sul și o prind pe „ovarășă” de mină. Se mai execută și o mișcare de gimnastică cu rol de dezvoltare a centrilor de coordonare locomotorie.

Urmează jocuri de cunoaștere pentru dezvoltarea vocabularului pasiv, de excepțională însemnătate pentru stimularea apariției vorbirii (și consolidării fonice a exprimării), la copiii mai mari din grupa 2 ani). Li se cere copiilor să aducă dintr-un grup de obiecte vestimentare de ale lor, o haină, mînuși, ghetuțele, un fular ș.a., după care se reia jocul, copiii urmînd să arate pe o planșă în culori vii (desenată de asistenta medicală) care sînt respectivele obiecte de îmbrăcat-minte. Activitate incununată de succes total!

Într-o solicitare: să ia un creion dintr-un coșuleț așezat pe mîsuță, în centru și să deseneze rotocoale pe o foaie de hîrtie cu bune rezultate pentru așezare și mișcare a mîinii. Și, în sfîrșit, un joc cu mingea. Apoi copiii devin spectatori ai unui program de cîntece pe care le ascultăm interpretate de asistenta medicală Elena Lazăr, însoțită de lucrările celor mici de a o acompaña, de a cînta împreună și de aplauzele ritmice ale copiilor de grupă mică (mai toți se și leagănă în ritmul cîntecelor). Am notat cu „10” activitatea de la „Grupa mică” (și pentru copii, dar — mai ales — pentru asistenta medicală).

La „Grupa mijlocie” — asistenta medicală Nina Soare — întregul program

de activități se amplifică în complexitate, nu numai tematică, dar și de execuție. Astfel, pe lingă toate cele pe care le-am văzut efectuate la „grupa mică” asistăm la un excepțional joc de citire a imaginilor (jocul tramvaiului), precum și la o oarecare „rezistență” a copiilor de a mai restitui frumoasele mingi colorate cu care se joacă. La rostogolirea covor, precum și la o coordonare a mișcărilor mult mai avansată, corespunzătoare acumulărilor anterioare și creșterii în vîrstă a mișcilor, să le spun, vizitator preșcolari. Nu-mi dau seama dacă sînt tot atît de agili ca niște ursuleți, dar nici prea mult nu-i întrec: rostogolirile „ies” bine. Și aici nota „10”, de ni s-ar cere s-o facem!

La „Grupa mare” — asistenta medicală Flăcărăța Rusu — înțelegem ce sînt „finisările” în formarea copiilor la care se referă Doina Grigore, asistenta medicală șefă a creșei. Am văzut exerciții fizice de ansamblu cu așezări în cercuri și în rînduri, povestiri în fața unor peisaje de iarnă, sortarea unor jucării din hîrtie colorată și lipirea lor pe cite o planșă cu un brăduț de iarnă, precum și alte activități care prefigurează, mai ales locomotorie, mișcări complexe ale membrilor și ale unor părți ale corpului, la vîrsta adultă. Sînt mișcări de rotație (pronație și supinație) ale mîinii și ale antebrațului, rotații ale capului, flexiuni ale trunchiului și altele. Se poate să nu mai adăugăm încă un „10”, mai ales că programul de cîntece și jocuri a fost întregulat — la această grupă — chiar de copii?

Am participat după aceea la dezbaterile cu caracter metodic din care am reținut nu numai faptul că tot ceea ce am văzut este rodul unor activități zilnice și a folosirii unor materiale didactice realizate de asistentele medicale, dar și interesul deosebit pentru valorificarea resurselor educative ale activităților, în această lume a copiilor care învață să spună un cuvînt pentru inuția oară, să descopere și să facă o mișcare, să-și însușească o deprindere sau să-și modeleze o trăsătură pozitivă a viitorului lor caracter.

Am adăugat aceste preocupări la imaginea unei creșe moderne, construită în ultimii ani, cu o curte ca un parc, în care la vremea însoțirii copiilor se joacă atent suorașveghetei, cu instalații noi de pregătire a hranei și în general o atmosferă de curățenie și ordine, plină de căldura dragostei cu care întregul personal se ocupă de copii — majoritatea fiind și fii ai muncitorilor de la întreprinderea „Electroaparator”. Întreprindere cu cîntece patronatoare a unei astfel de unități, și de la „Metaloglobus”.

RODICA GIRLEANU

EDUCAȚIA PRIN MUNCA ȘI PENTRU MUNCA

Premise și cerințe esențiale

La vîrsta preșcolară se observă tendința copilului spre acțiune, spre o activitate permanentă, ca și dorința lui de a fi „ca oamenii mari”, de a face ceva folositor, asemenea adulților, prin care să se evidențieze, să arate ceea ce știe și ceea ce poate.

Aceste caracteristici ale vîrstei preșcolare se constituie ca premise deosebite de valoroase în procesul de organizare și desfășurare a activităților cu caracter de muncă în grădinița de copii. Am urmărit în toată activitatea mea să realizez atît cit este necesar pentru a trezi interesul copiilor, a le cultiva dragostea și respectul pentru munca adulților și produsele muncii lor, dorința de a munci, de a fi utili lor și celor din jur, pentru a le forma deprinderi de muncă fizică și intelectuală necesare activității din clasa I, cît și mai tirziu în viață, a-i pregăti fizic și psihic pentru munca de mai tirziu, prin practicarea unor forme elementare de muncă sau a unor acțiuni simple dintr-un proces complex efectuat de către adulți.

Pentru atingerea acestor obiective, am antrenat copiii la acțiuni concrete cu caracter de muncă. Mai întîi am organizat acțiuni de cunoaștere a profesiunilor oamenilor muncii, sub forma unor observări

la locul de muncă al părinților sau al altor adulți, a lecturilor după imagini, a jocurilor didactice, a poeziilor, cîntecelor etc.

Am pus accent deosebit pe autosevire, ca formă de muncă cu care copilul trebuie deprins treptat chiar din familie și grădiniță, prin îndeplinirea unor acțiuni ușoare, care țin de propria persoană, de exemplu: îmbrăcarea, dezbrăcarea, încălțatul, spălarea mîinilor și al feței, manipularea materialelor necesare pentru activități, ajutor la servitul mesei, punerea tacimurilor, îndeplinirea sarcinilor de serviciu, îngrijirea plantelor.

În cadrul activităților cu caracter de muncă, al jocurilor de construcție, în modelaj, lucru manual, în activitățile de gospodărie și păstrare a curățeniei în sala de grupă, în grădiniță, în curte, acasă (în care copiii au fost învățați să facă curățenie și s-o păstreze), în acțiunile de semănare și întreținere a plantelor pe parcela grădiniței — pentru a-i deprinde cu munca agricolă, a descoperi condițiile de viață ale organismelor vii, legăturile cauzale dintre fenomenele naturii, a li se dezvolta curiozitatea și comportamentul explorator, realizîndu-se și obiectivele educației morale: conlucrarea în grup a co-

piilor în îndeplinirea unor sarcini comune, formarea deprinderilor, interesele, aptitudinilor practice de protejare și îngrijire a plantelor și animalelor —, în organizarea și desfășurarea activităților cu caracter de muncă din microatelierul de lucru, croitorie, pirogravură, metaloplastie, țesătorie, desen, am ținut seama de cîteva cerințe:

— conținutul acestor activități să reflecte și specificul local în privința meseriilor frecvent întîlnite;

— conținutul muncii să fie pe măsura posibilităților copiilor (obiecte cunoscute, uzuale), cu modele simple, ușor de realizat, care să solicite un efort fizic gradat

în timp și care să finalizeze într-un obiect corect executat, „de calitate”.

— Obiectele realizate să aibă utilitate practică imediată, să fie folosite de către copii în jocul lor, să fie dăruite copiilor din grupele mici pentru a se juca și ei cu ele, sau părinților cu diferite ocazii: sărbătorirea zilei de naștere, ziua mamei etc.

— Fiecare copil să treacă prin toate formele de activitate pentru a-și forma deprinderile de muncă.

Educ. MARIA N. CUREA
Grădinița din Tina, comuna Livezi,
județul Vilcea

Vizitele la locurile de muncă

Vizitînd Șantierul de construcții al celui mai tinăr oraș al țării — Rovinari, șantier ce înconjoară unitatea noastră preșcolară, am observat munca oamenilor, de la primele săpături ale unui bloc.

Pentru a-i învăța pe copii să observe, pentru a-i determina să-și fixeze anumite cunoștințe, a fost necesar să îngustez sfera fenomenelor de observat, să le îndrum atenția asupra unui obiectiv precis.

Cînd am vizitat blocul, în timp ce se ridicau zidurile, le-am orientat privirea spre munca zidarilor. Le-am trezit interesul și curiozitatea. Referitor la material, am răspuns că este un amestec de nisip cu var, ciment și apă, care, după ce se amestecă bine, se așează între cărămizi, și, după un timp, acesta se întărește, și astfel cărămizile nu mai cad, iar zidul crește mereu.

În vizita următoare copiii au observat că construcția a progresat, se putea vedea clar locul pentru ferestre, intrări, uși.

A treia vizită a servit pentru cunoașterea muncii timplarilor și geamgiilor. Copiii au discutat cu oamenii muncii, i-au ajutat. Oamenii muncii i-au pus pe copii să țină cuiele, să le bată sau să le scoată cu cleștele. Consider că o asemenea participare a trezit o atitudine pozitivă față de muncă și față de produsul finit.

La vizita următoare, am observat munca zugravilor. Și iată că blocul era gata, noi îl priveam din toate părțile, admirăm lustrul ușilor de la intrare, terasele, interioarele.

Surpriza mare a copiilor a fost aceea că au avut fericita ocazie de a se întîlni cu oamenii muncii și de a se bucura împreună de realizările lor, asistînd la stabilirea unor familii în apartamente.

Am planificat, de asemenea, multe vizite la Șantierul Minier Rovinari. Am

observat utilajele, ce lucrări execută minerii, ce unelte folosesc, cum le folosesc. Am pornit de la observarea depozitului de cărbune care se află în apropierea unității noastre.

I-am condus pe copii în locurile unde se exploatează cărbunul. Înainte le-am explicat procesul muncii, apoi am urmărit concomitent modul de exploatare a stratului de cărbune și modul de extracție a cărbunului.

Cu acest prilej, copiii i-au observat direct pe mineri, buldozeriști, electricieni, excavatoriști, îmbrăcați cu salopete de lucru, cu căști de protecție, lucrînd cu pasiune și devotament pentru a scoate la lumină cît mai mult cărbune, care este transformat de turbine uriașe în miliarde de kilowați.

Recunoașterea părinților mineri în timpul serviciului, discuțiile însuflețitoare cu ei au trezit în inimile copiilor sentimente profunde de respect și admirație.

Pentru a consolida mai mult cunoștințele copiilor despre munca oamenilor muncii din zonă, pentru a observa procesul de transformare, am mers în vizită la un loc unde mai înainte observasem descoperirea terenului, extragerea cărbunului, iar acum, după îmbunătățirea pămîntului, acea zonă aparține agriculturii. Pe această zonă, femeile, mamele copiilor, cultivau pămîntul cu roșii, castraveți, cartofi, porumb, varză, verde.

Toate aceste realizări sînt obținute hărnicie, pricepere, spirit de întruajorare, calități morale ce se sîdesc în inimile copiilor încă de pe acum, cultivîndu-li-se în același timp o atitudine pozitivă față de oamenii muncii și realizările lor.

Educ. VICTORIA VLADU
Grădinița Nr. 1 din Rovinari, județul Gorj

Cercurile aplicative și formarea șoimilor patriei în spirit patriotic revoluționar

Pentru pregătirea activităților cercurilor aplicative, am mers cu întregul colectiv de copii (începînd cu grupa mică) la atelierul de țesătorie (covoare persane), unde li s-a explicat ce înseamnă un război de țesut, materialul pe care trebuie să-l folosim, apoi tehnica de lucru, ocazie cu care copiii au cunoscut felul cum este organizată munca muncitorilor, îmbrăcămînta, rapiditatea și atenția cu care lucrează, după care am vizitat poziții cu lucrări (covoare).

Între timp, la activitățile la liberă alegere, fiecare copil încearcă să-și formeze aceste deprinderi de muncă prin joc. Se pun materialele necesare la dispoziția copiilor, se dau îndrumări, ajutor pentru cusut covorașul din hîrtie, apoi — țesut din fire, apoi — covor persan cu fire multicolore etc.

În altă zi, cu ocazia plimbării noastre în „Parcul cu pini”, am vizitat Șantierul de Construcții din orașul Moinești, prilej cu care au putut vedea realizările colectivelor de oameni ai muncii din construcții, modul cum timplarii, dulgherii, zugravii, mozaicarii, betonisti, instalatorii își unesc eforturile pentru darea cit mai repede în folosință a noilor locuințe; apoi, ne-am plimbat pe aleile noi ale parcului cu pini, frumos amenajat de către prietenii noștri pionieri, U.T.C.-iști și de către părinți.

La întoarcere, copiii au vizitat numeroase colective de oameni ai muncii de la atelierul de marochinărie, de la coafor, tricotașe, tapiserie, de unde au putut cunoaște diferite modele de muncă și creație. Impresionați au rămas atunci cînd au auzit despre importanța materialelor re folosibile la marochinărie, tapiserie, după care, împreună cu pionierii, au dorit să confecționeze jucării.

Astfel, au colorat conuri de brad în diferite activități, au colectat fișii din piele pentru a confecționa curele, gențuțe, apoi resturi de materiale din care au confecționat diferite tablouri, rochițe pentru păușii, apoi, din fișii de furnir, au împletit coșulețe, tablouri, aplice etc.

În scopul de a vedea modul cum se împletesc nulele, folosirea stufului, am invitat două mame, care le-au demonstrat copiilor valorificarea acestor nulele de răchită, modul de confecționare a cosurilor, de o rară frumusețe și utilitate, după care, în modul cel mai serios, copiii au lucrat în aer liber coșulețe pentru ghioceii mamei.

Intrucît activitatea în cercurile aplicative oferă calru organizat pentru îmbinarea jocului cu anumite elemente de muncă, în vederea realizării efectelor formative ale muncii în dezvoltarea integrală a personalității copilului, am dat posibilitatea copiilor ca munca să înceapă

prin joc, iar de la joc să treacă la muncă.

Deci, avînd în vedere că temeinicia și trăinicia deprinderilor se formează în timp, multe acțiuni au fost introduse încă de la grupa mică (mai ales observările) și continuate pe parcursul a trei ani în cercuri axate pe lucrări (experiment) de timplărie, croitorie, pictură, țesut, marochinărie, tapiserie etc., iar la grupa mare, toate aceste activități au căpățîm ploare.

Am creat condiții prielnice desfășurării — în cadrul organizației „Șoimii patriei” — activității comune cu pionierii cu genericul „Orașul meu din țara mea”, cu prilejul căreia s-au purtat discuții despre orașul nostru (Moinești), scoțîndu-se în evidență realizările noi obținute de părinți sub conducerea organelor de partid și de stat.

În partea aplicativă, copiii au redat chipul orașului nostru printr-o machetă în care apar construcțiile, parcurile de joacă, microparcul zoologic din „Parcul cu pini”, sondele, griul etc., după care copiii au recitat versuri din care a reieșit specificul muncii locuitorilor de aici.

Un fapt de menționat este acela că, la activitățile pe cercuri, niciodată nu lipsesc muzica și spiritul de întruajorare. În afară de obișnuitele activități pe cercuri, am organizat, tot în cadrul organizației „Șoimii patriei”, o sezătoare literară pe tema de muncă intitulată, „Munca pretutindeni e cu noi”, sezătoare pe care am organizat-o în aer liber, în curtea cîminului, unde pe iarbă am așezat măsuțe cu scaunele; uneltele pentru munca în grădiniță erau așezate într-un suport la îndemîna copiilor, iar la mese — materialele specifice conținutului textului memorat de fiecare copil.

Cînd am așezat copiii la mese, fiecare s-a așezat acolo unde a văzut că l se potrivește obiectul, potrivit scurtului text pregătit; de asemenea, copiii erau costumați, tot după felul conținutului textului, astfel: 2—3 cu costume populare, 2—3 cu costume ce indicau constructorii, 2—3 cu costume ce indicau agricultorii, 2—3 șoferi, 2—3 petroliști, 2—3 minieri, 2—3 timplari.

Am organizat și alte acțiuni colective, pentru amenajarea lotului agricol, cu unelte procurate chiar cu banii realizați prin colectarea deșeurilor industriale, în urma cărora copiii li s-au format anumite deprinderi de muncă.

Li s-au format convingeri morale, politice, care dau suflu și adevăr acestor acțiuni.

Educ. TEODORA PUȘCĂȘU
Grădinița cu Program Prelungit din Moinești, județul Bacău

Valențele educative ale jocului didactic

INSUȘIREA CITIT-SCRISULUI

La orele de citire-scriere folosesc jocul didactic în diferite momente ale lecției: verificare, predare sau în completare.

Prezint câteva dintre cele mai eficiente jocuri didactice utilizate în însușirea scris-cititului: I. Jocul „întrebări și răspunsuri”, la care participă toți elevii clasei. Se decupează atît întrebările cît și răspunsurile și se distribuie elevilor. Fiecare elev are altă întrebare (răspuns). Citește primul: cel care are o întrebare; urmează elevul care are răspunsul la întrebarea citită.

Jocul se desfășoară sub formă de întrecere. Cîștigă acel elev care a citit corect și a terminat mai repede. Acest joc îmi dă posibilitatea să distribuie cartonașele ținînd seama de posibilitățile copiilor: celor care mai întîmîină greutăți în exprimare le dau întrebări sau răspunsuri mai ușoare. II. Jocul „Ce silabă lipsește?” constă în repartizarea unor cartonașe pe care am scris cuvinte din care lipsește silaba. Elevul caută, din silabele de rezervă, pe aceea care se potrivește pentru a obține un cuvînt.

Aceste jocuri pot fi folosite de mai multe ori, deoarece la completarea fiecărui cuvînt există cel puțin două posibilități.

Verificarea o realizez prin citirea cu glas tare a unui sau mai multor cuvinte formate și prin corectare în cazul cînd au completat la întîmplare. III. Jocul „Găsește locul”: prezint mai multe imagini și cartonașe care conțin diverse cuvinte printre care și pe acelea care denumesc obiectul din imagine.

Elevul are sarcina să folosească fiecare cuvînt la imaginea corespunzătoare. Acest joc este antrenant și se poate realiza sub formă de întrecere pe rînduri de bănci. Cîștigă grupa care a rezolvat cel mai repede și corect.

Jocurile menționate pot fi combinate cu exerciții de transcriere, pe calea de clasă, a cuvintelor, realizîndu-se astfel corelația absolut necesară între citire și scriere. Astfel de combinații pot fi folosite cu succes în cadrul temelor de muncă independentă.

Inv. ANA ARDELEANU VECERDEA
Școala de Aplicație
a Liceului Pedagogic din Sibiu

LA CLASA I, ÎN CALCULUL MATEMATIC

Jocurile didactice contribuie și la formarea deprinderilor de calcul mintal. Prin jocul „Ilustrează suma sau diferența” am urmărit: consolidarea cifrelor ca semne ale numerelor și a procedurilor de calcul folosite în predarea adunării și scăderii în cercul numerelor 1—10. Procedura a fost următoarea: „Gîndiți-vă la doi termeni a căror sumă este 7. Care sînt termenii?”

Elevii au calculat suma a diferite perechi de numere. Pentru a preciza termenii la care s-au gîndit, acestia au ales cartonașele cu cifrele corespunzătoare, le-au ridicat și le-au prezentat cu glas tare. Exercițiile efectuate au fost: $5+2=7$; $6+1=7$; $4+3=7$; $2+5=7$;

$3+4=7$; $1+6=7$; $7+0=7$; $0+7=7$. Jocul a continuat, schimbînd suma cerută. Pentru consolidarea scăderii numerelor pînă la 10, am indicat elevilor să compună în scris exerciții de scădere al căror rest să fie 3.

Din dorința de a cîștiga întrecerea, elevii au calculat repede și majoritatea au compus 4—5 variante: $10-7=3$; $5-2=3$; $7-4=3$; $3-0=3$; $8-5=3$; $9-6=3$.

Au fost declarați cîștigătorii jocului elevii care au reușit să rezolve cel puțin șase variante.

Jocul „Ghicăiți cele două numere” l-am folosit cu scopul de a consolida adunarea și scăderea numerelor în cercul 1—10. Am scris pe tablă o coloană verticală compusă din 10 numere, după care am spus elevilor: „Mă uit la două numere; dacă la primul număr adun pe cel de-al doilea obțin 9. Ghicăiți la care numere m-am uitat?” (Iată șirul de numere: 9; 0; 1; 5; 3; 7; 2; 4; 8; 6).

La semnal, elevii au început să scrie pe caiete perechi de numere care adunate să dea suma 9. Acestia au avut la dispoziție opt minute. Au fost declarați cîștigătorii acestui joc elevii care au rezolvat corect cinci—șase exerciții. Calculele orale folosite de elevi au fost: $8+1=9$; $1+8=9$; $9+0=9$; $0+9=9$; $7+2=9$; $2+7=9$; $5+4=9$; $4+5=9$; $6+3=9$; $3+6=9$. Folosind același șir de numere le-am propus să compună în scris exerciții de scădere.

La verificarea lucrărilor, am constatat că elevii cu ritm lent în calcul compun trei—patru exerciții, iar cei cu un ritm mai rapid compun opt—zece exerciții. Elevii care au calculat corect și au efectuat peste opt exerciții au fost declarați cîștigătorii întrecerii.

Jocul „Ce se poate întreba?” l-am început prin enunțarea unei probleme fără întrebare. Am anunțat că jocul este cîștigat de elevul care poate să pună cele mai multe întrebări privind problema enunțată: „Costina are 9 figuri geometrice din care dă Elena 5”.

Întrebările create de elevi au fost: „Cu cîte figuri geometrice are Elena mai mult decît Costina?” „Cîte figuri geometrice i-au rămas Costinei?” „Cu cîte figuri geometrice are Costina mai puțin decît Elena?” „Cîte figuri geometrice au avut în total?” „În ce număr putem descompune numărul 9?” „Dar 5?”

La jocul „Compuneți problema”, am confecționat cartonașe cu lungimea de 3 cm și lățimea de 2 cm, pe care am scris exerciții de adunare și scădere în cercul 1—10.

Am introdus cartonașele într-un săculeț (săculețul cu surprize). Elevii clasei au fost împărțiți în două echipe. Unii din membrii echipelor au fost chemați pe rînd să scoată cite un cartonaș. Fiecare jucător a compus pe loc o problemă în care a inclus numerele indicate și a rezolvat-o. Elevii care au compus și rezolvat corect problema au cîștigat cinci puncte pentru echipa lor. A fost declarată cîștigătoare echipa care a totalizat cel mai mare număr de puncte.

Inv. MARIANA TĂNASE
Școala Nr. 1 din Tîrgoviște,
Judetul Dimbovița

cu bătaia pe un picior și aterizarea pe ambele picioare; sărituri în înălțime cu elan din față.

La clasele III—IV, săriturile dobîndesc un caracter athletic, folosindu-se, mai ales, săritura în lungime de pe loc, insistîndu-se asupra ducerii genunchilor la piept și a întinderii gambelor înainte în momentul aterizării.

În pregătirea elevilor pentru învățarea săriturilor, în afara săriturilor ca mîngă, executate pe două picioare și pe un picior și în afara repetării săriturii în lungime de pe loc, se vor preda: sărituri peste obstacole joase (de pe loc); jocuri cu diferite sărituri (ștafeta cu sărituri din cerc în cerc, ștafeta într-un picior, săritura peste riu, săritura în înălțime cu elan direct și cu bătaia palmelor deasupra capului).

La clasele I—IV, sînt alese aruncările ușoare care nu au un caracter athletic; la început se desfășoară liber; urmîndu-se coordonarea mișcării, fortificarea centurii scapulo-humerale și formarea unei ținute corecte.

La clasele I—II, aruncările au ca oblec-

tiv formarea deprinderii corecte de aruncare și de prindere a diferitelor obiecte mici (minge de tenis sau de cauciuc). În cadrul lecțiilor de educație fizică, aruncările se vor desfășura sub formă de: aruncare la distanță cu mingi sau alte obiecte mici pînă la greutatea de 100 gr., cu mîna dreaptă și stîngă de pe loc, din mers și din alergare; aruncarea și prinderea mingii din diferite poziții (stînd pe genunchi, cu picioarele încrucișate, culcat).

La clasa a III-a, se insistă asupra consolidării ținutei corecte a obiectelor de diferite forme, mîrimi și greutăți. În cadrul temelor de aruncare se execută exerciții ca: aruncarea și prinderea mingii de oină, alternativ cu mîna dreaptă și cu cea stîngă; aruncarea mingii de oină de pe loc într-o țintă de la distanță de 5—6 metri; aruncarea mingii de oină la distanță de pe loc și cu elan; jocuri dinamice care să conțină diferite procese de aruncare.

Prof. PAUL GORUN
Școala Nr. 1 din Caracal,
judetul Olt

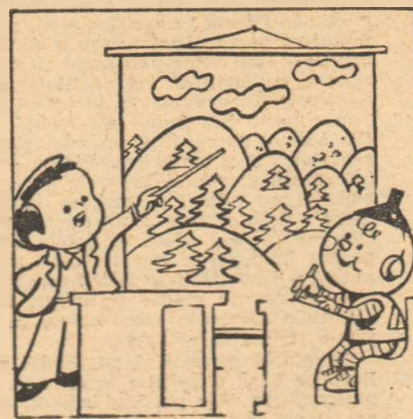
EXERCIȚII ORTOGRAFICE ILUSTRATE

Este cunoscut faptul că, pentru însușirea corectă a scrierii de către copii, se folosesc nenumărate procedee și tehnici didactice, rod al activității creatoare a învățătorilor și a profesorilor. Sînt, de asemenea, cunoscute lucrări menite să sprijine însușirea corectă a regulilor ortografice de către elevii încă din primele clase ale ciclului primar.

Folosind experiența colegilor care s-au preocupat de formarea deprinderilor de scriere corectă la elevi, precum și propria mea experiență, am realizat în ultimul an un sistem de exerciții ortografice, alcătuit dintr-o parte ilustrată, o a doua parte versificată și o a treia de exerciții — fiecare din aceste părți avînd obiective și valențe instructiv-educative proprii. Astfel, partea ilustrată, împreună cu cele citeva versuri care o însoțesc, are menirea să aducă elevului — prin mai mulți analizatori — formele ortografice, în același timp, cu o contribuție motivațională; toate acestea, prin climatul afectiv pe care îl creează complexul desen-versuri. În cea de a treia parte, în care sînt cuprinse exerciții, am urmărit ca, în condiții de concizie maximă a situațiilor de limbă tipice, să obțin maxim de eficientă la învățare, datorită caracterului de învățare dar și de fixare a cunoștințelor învățate, pe care le au aceste exerciții.

Prezint, mai jos, trei din cele 70 de exerciții ortografice ilustrate pe care le-am conceput de-a lungul anilor și pe care le-am denumit „Ortografie ilustrată”, menționînd că, în încheierea lucrării elaborate, am mai realizat și 20 de ortograme ilustrate, cu caracter de recapitulare finală.

LA ȘCOALA

Roboțel nu-i profesor,
Dar e tare silitor;

Acum el v-a explicat

Și pe voi v-a ajutat

Ca pe „va” să-l scrieți bine.

Iar pe „v-a”, cînd se cuvine!

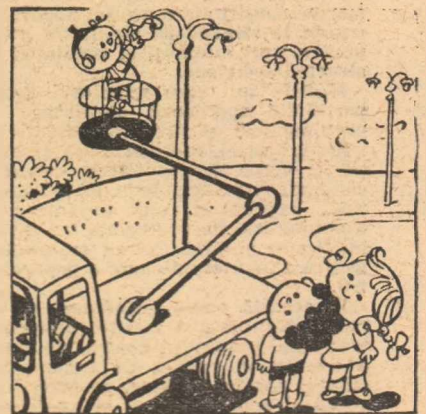
Note bune va lua

Cine bine va-nvăta.

Exerciții

1. Colorați imaginea! 2. Citiți textul, urmînd cu atenție ce-a făcut Roboțel!
3. Exercițiu explicativ: a) cînd? azi? el serie, el citește, el pornește, el face; miine: el va serie, el va citi, el va porni, el va face; b) cui?, cînd?, vouă?, vă, (v): Azi el v-a scris (corectează, zice, vinde); ieri: el v-a scris, v-a corectat, v-a zis, v-a vindut; c) pe cine? cînd? azi v-a asteaptă, cucerește, surprinde, (pe voi, vă, v); ieri: v-a asteptat (cucerit, surprins); d) cui? Azi el v-a dat (duce, vorbește); ieri: el v-a dat, el v-a adus, el v-a vorbit. 4. Completați: Miine, el... rezolva exercițiile și problemele. Ieri, el... rezolvat încurcăturile. Peste o oră, ea... cînta la pian. Ieri ea... cîntat. Ea... povestit miine filmul văzut. Ieri, ea... povestit piesa vizionată. 5. Formați două propoziții cu „va”. 6. Formați două propoziții cu „v-a”. 7. Copiați textul. 8. Subliniați formele explicate. 9. Memorați o propoziție cu „va” și două cu „v-a” (pe cine? cui?). 10. Autodictare cu cele trei propoziții.

ELECTRICIANUL

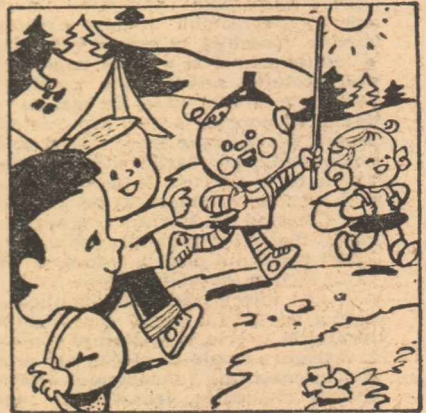

Felinarul de s-a stîns,
Roboțel la el s-a-nțins;
Becu-ndată s-a aprins!
Fapta sa s-a remarcat
Și strada s-a luminat.

Exerciții

1. Colorați imaginea! 2. Citiți textul, urmînd cu atenție ce-a făcut Roboțel!
3. Exercițiu explicativ despre „sa” și „s-a”: a) sa = a lui, a ei. Sora lui George e mică (Sora sa e mică); casa lui Gheorghe (casa sa, casa lui); fiica lui Lucian (fiica sa, fiica lui); rochia Angelei (rochia sa, rochia ei); jacheta Ginei (jacheta sa, jacheta ei); povestea Getel (povestea sa, povestea ei); b) s-a (face sau se face ceva) ce face azi? se... (se uită, se apropie, se stînge); ce a făcut ieri? s-a... (s-a uitat, s-a apropiat, s-a stîns). 4. Transformați: sora lui (sora...); mama lui, (mama...); mama ei (mama...) Azi se joacă. Ieri s-a... Azi se sperie. Ieri... Azi se face. Ieri... Azi se gîndește. Ieri... 5. Formați două propoziții cu „sa”. 6. Formați două propoziții cu „s-a”. 7. Copiați textul versurilor. 8. Subliniați formele explicate. 9. Memorați două propoziții: una cu „sa” și alta cu „s-a”. 10. Autodictare cu cele două propoziții memorate.

EXCURSIONISTUL

N-a rupt flori, nu le-a călcat,
Că-i prea bine educat!
A pornit spre culmi cu drag,
Bradul l-a făcut catarg
Și pe căi puțin umblate
Urcă pin-la mîiez de noapte!

Exerciții

1. Colorați imaginea! 2. Citiți textul, urmînd cu atenție ce-a făcut Roboțel!
3. Exercițiu explicativ: a) Unde? Plec la patinoar, la școală, la librărie; stă la umbră; Cînd? la vară, la toamnă; b) Cînd il...? Azi il îndeamnă, azi il rezolvă, Cînd l-a...? Ieri l-a îndeamnă, ieri l-a rezolvat; c) poteci noi, drumuri noi, șosele noi, direcții noi, căi noi; d) că-i (că e, că este); cred că-i apărut; zice că-i atent; sper că-i disciplinat. 4. Completați: Se construiesc noi... de acces (de trecere). Se spune... corect și conștiințios. 5. Formați două propoziții cu „căi” și la. 6. Formați două propoziții cu „că-i” și l-a. 7. Copiați textul versurilor. 8. Subliniați formele explicate. 9. Memorați o propoziție cu „căi” și alta cu „că-i”. 10. Autodictare cu cele două propoziții memorate.

Prof. RODICA ST. CORA
Școala Nr. 89 din București

EDUCAȚIE FIZICĂ

Alergarea, săritura și aruncarea

La clasa I, se învață alergarea liberă, păstrînd ținuta corectă a corpului, mersul alternat cu alergarea, alergarea în șir sau în cerc prinși de mîini, alergarea cu trecere peste diferite obstacole. Prin executarea proceselor de alergare se mărește tonusul muscular, în special al mușchilor din regiunea toracică, aceasta contribuind la formarea unei ținute corecte. De la început este bine să-i obișnuim pe elevi cu o respirație corectă în timpul alergării. Alergările se folosesc în cadrul lecțiilor de educație fizică, atît în partea pregătitoare, cît și în celelalte etape. În partea pregătitoare, alergările au ca sarcină încălzirea generală a organismului, captarea atenției, ridicarea stării de emoționalitate și a dorinței de lucru. Pe parcursul lecției, pentru învățarea unei alergări corecte, ușoare, elastice, pentru însușirea unei respirații normale și pentru dezvoltarea ritmului și coordonării sau a vitezei și a rezistenței, alergările se desfășoară sub formă de joc și în jocurile de mișcare. Menționez: alergarea de la o linie la alta; mers alternat cu alergarea, cu învățarea respirației corecte; alergare în coloană sau în cerc (30—40 secunde); alergarea cu trecere pe sub diferite aparate; alergarea cu trecerea peste diferite obstacole; jocuri de alergare la nivelul de pregătire al elevilor („Păsările zboară”, „Șoarecele și pisica” etc.).

Ca metodă de bază se folosește demonstrația, însoțită de explicație, la nivelul de înțelegere al elevilor care își vor însuși variantele de alergare pe baza imitației.

La clasa a II-a, se repetă alergarea alternată cu mers și se învață alergarea de viteză pînă la 30 metri cu start din picioare. Alergările se desfășoară sub formă de: alergare alternată cu mers; alergare cu schimbarea direcției; alergare cu diferite sarcini: opriri, ocoliri, întoarceri; alergare de viteză pînă la 30 metri; jocuri și ștafete cu alergare („Fuga prin tunel”, „Cursa pe numere”).

La clasa a III-a, alergările au un caracter athletic din ce în ce mai pronunțat, desfășurîndu-se ca alergare cu accelerare; alergare de viteză pe 30 metri; alergare pe distanță de 30 metri cu trecere peste unul-două obstacole mici.

La clasa a IV-a, alergările dobîndesc un caracter și mai specific atletismului, rezolvînd consolidarea deprinderii de a menține o ținută corectă. Formele de desfășurare sînt: startul din diferite poziții (în picioare, stînd pe un genunchi, cu spattele pe direcția alergării, etc.), la comandă, sau fluture; startul de trecere pe sub o frînghie așezată la 1 m. înălțime, la 2—3 m. distanță de locul de plecare; alergare de viteză pe 20, 30 și 40 metri; alergare pe distanță de 40 metri cu trecere peste obstacole: bănci, sfoară, șanțuri, înguste etc.

La clasele I—IV, este necesar să se realizeze însușirea normelor tehnice ale săriturilor, executarea bătaii pe un picior și într-un anumit loc indicat, coordonarea mișcărilor în timpul zborului și o aterizare corectă. Pentru a realiza aceste cerințe, elevii își vor însuși învățarea săriturii în adîncime; învățarea săriturii în lungime și în înălțime de pe loc; învățarea săriturii în înălțime cu elan din față prin ghemuire; învățarea săriturii în lungime cu elan prin ghemuire.

La clasa I, săriturile se învață în cadrul lecțiilor, fie libere, fie în ritmul dat; sărituri peste obstacole mici; sărituri în adîncime de la înălțimea de 0,30—0,50 m cu aterizare elastică; jocuri de mișcare care să conțină sărituri.

La clasa a II-a, ținuta corectă, formarea deprinderii de a respira corect în timpul efortului se realizează folosind următoarele exerciții: sărituri cu coarda; sărituri peste obstacole 0,30—0,40 m; sărituri în adîncime de la 0,50—0,70 m cu aterizare elastică pe ambele picioare; sărituri din cerc în cerc cu ambele picioare, cu pas săltat și cu pas sărit; sărituri în lungime

TEZE FUNDAMENTALE ALE STUDIERII ISTORIEI PATRIEI

Una dintre marile schimbări innoitoare inaugurate de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, sub îndrumul creator al tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului nostru, o constituie îmbogățirea gândirii istorice românești cu noi și profunde teze, aprecieri și concluzii care au contribuit la configurarea unei înalte viziuni științifice asupra istoriei României, a locului și rolului acesteia în contextul istoriei universale.

În evocările prilejuite de aniversările partidului comunist, în Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism, în expunerile care cinstesc momentele de seamă din istoria neamului, în întâlnirile cu oamenii de știință din domeniul istoriei cit și în mesajele adresate unor manifestări științifice internaționale ale istoricilor, practic au fost redefinite capitolele fundamentale ale trecutului, s-au eliminat o serie de interpretări contrare adevărului istoric, s-au deslușit permanențele și marile sensuri ale evoluției poporului nostru de la străvechea civilizație geto-dacă, până la anii luminoși ai revoluției și construcției socialiste.

Modul în care secretarul general al partidului abordează cu fiecare prilej, evenimentele și procesele esențiale ale istoriei patriei, caracterizarea făcută diferitelor etape de dezvoltare economico-socială, cit și principalele forțe social-politice, precum și rolul acestora pe scara timpului istoric, reprezintă un model de înțelegere și interpretare materialist-dialectică a istoriei milenare a poporului nostru.

În această operă grandioasă de analiză realist-științifică a marilor momente ale trecutului poporului nostru, de restaurare a adevărului istoric, de fundamentare a științei noastre istorice, au izvorât și s-au conturat teze, concluzii și aprecieri de o covârșitoare importanță teoretică și practică pentru predarea istoriei naționale și universale în învățământul de toate gradele.

Magistrala expunere rostită recent la adunarea festivă consacrată sărbătoririi a 65 de ani de la făurirea statului național unitar român a ilustrat încă o dată, în chip strălucit, concepția de mare valoare științifică a secretarului general al partidului despre unitatea dintre trecut, prezent și viitor, întreaga analiză demonstrând elovent înalta viziune asupra glorioasei istorii a poporului român, a permanenței lui în spațiul carpațo-danubiano-pontic, eroismul luptelor purtate împotriva dominației străine, pentru păstrarea ființei proprii, pentru desăvârșirea unității statale, libertatea națională și socială, pentru transformarea revoluționară a societății românești.

Din bogăția tezilor și aprecierilor cuprinse în documentele partidului nostru, în opera tovarășului Nicolae Ceaușescu, care au determinat restructurarea de fond a programelor și manualelor de istorie pentru învățământul de toate gradele și care necesită în continuare eforturi pentru descifrarea marilor semnificații și sensuri ce le conțin, ne vom opri la cele care se referă la unele dintre momentele fundamentale ale multimilenare noastre istorii.

În documentele partidului nostru, în opera tovarășului Nicolae Ceaușescu, o atenție deosebită se acordă sublinierii rădăcinilor adinei și unității poporului nostru, evoluției neîntrerupte a culturii sale materiale și spirituale. De aici se relevă faptul că poporul nostru are o istorie milenară, o civilizație materială și spirituală comparabile cu marile civilizații ale timpului, că a parcurs toate orinduirile social-economice cunoscute pe plan universal. Corelând în spiritul concepției materialist-dialectice trecutul, prezentul și viitorul poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu a dezvoltat ideea-forță, devenită axa întregii activități politico-educative a partidului, după care „stabilirea locului în istorie, a originii și continuității în bazinul carpațo-dunărean ale poporului român constituie fundamentul oricărei activități ideologice, teoretice și politico-educative”. Subliniind că modul de a trăi, gândi și simți al poporului nostru, istoria sa socială, economică și politică sînt moștenirea sacră peste care nu se poate trece, tovarășul Nicolae Ceaușescu a redat poporului nostru istoria sa adevărată, a deschis noi orizonturi metodologice predării disciplinelor de istorie, activității educative desfășurate în școală.

Cu deosebită forță este reflectată în scrierile tovarășului Nicolae Ceaușescu permanența luptei poporului nostru pentru unitate și independență, capacitatea sa de a se opune hotărât cîmpitorilor, de a depăși momentele de cumpănă prin care a trecut. Din această perspectivă, un uriaș câștig pentru istoriografia noastră reprezintă ideea subliniată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia țările române nu au putut fi supuse prin forță, că ele și-au păstrat autonomia statală, statut politic care a asigurat condiții pentru un progres mai intens al forțelor de producție și pentru întărirea conștiinței unității naționale și desfășurarea luptei pentru făurirea statului român modern și unitar. Atrage atenția în cuvîntările secretarului general al partidului și tratarea într-o lumină nouă a unor evenimente hotărâtoare din istoria poporului nostru, cum sînt actul primei uniri politice a țărilor române

înăfăptuite în anul 1600 de către voievodul Mihai Viteazul, Unirea Moldovei cu Țara Românească în 1859, cucerirea independenței de stat, făurirea statului național unitar român, ca momente necesare, pregătitoare pentru dezvoltarea forțelor de producție, realizate în consecință nu nu-

și colaborarea întregii umanități. Această misiune nobilă a istoriei se cere cu atît mai mult accentuată astăzi, cînd evoluția situației internaționale din ultima perioadă este marcată de un șir de probleme grave și profunde, determinate de escaladarea înarmărilor, de fenomene și mani-

„Avem un trecut glorios, care reprezintă cea mai prețioasă moștenire a poporului nostru. Avem datoria să ridicăm pe o treaptă nouă și să îmbogățim cu noi cuceriri materiale și spirituale această prețioasă moștenire, să ridicăm pe noi culmi de civilizație poporul, națiunea noastră socialistă”.

NICOLAE CEAUȘESCU

mal ca acte politice, ci și ca premise ale descătușării evoluției economiei naționale în interesul poporului român, pentru dezvoltarea activității forțelor progresiste ale societății.

Documentele de partid relevă cu putere că lupta pentru unitate statală a poporului nostru are rădăcini adinci și justificări legitime. Relevînd această permanență a luptei poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în expunerea încărcată de ample rezonanțe politice și patriotice, rostită cu prilejul aniversării a 65 de ani de la făurirea statului național unitar român, aprecia că acest moment „a marcat împlinirea visului secular al tuturor românilor de a trăi uniți în granițele aceleiași țări, într-un stat unic, liber și independent”. În această lumină se relevă cu putere faptul că făurirea statului național unitar român nu este un act spontan, un dar obținut la masa tratativelor, ci rezultatul firesc, legic al îndelungatei dezvoltări istorice a poporului român, al luptei sale pentru dreptul de a fi liber și stăpîn în propria lui țară, că încă din cele mai vechi timpuri idealurile unirii, libertății și independenței au însușit permanent poporul român, constituind făclia care a luminat generație după generație drumul spre dreptate, spre progres, spre o viață mai bună, liberă și demnă.

În ampla sa expunere prezentată în cadrul Plenarei lărgite a C.C. al P.C.R. din 1-2 iunie 1982, tovarășul Nicolae Ceaușescu a insistat cu argumente de o deosebită claritate asupra necesității trătării unitare a istoriei patriei, a integrării organice a istoriei clasei muncitoare, a mișcării muncitorești și a partidului său politic în istoria generală a țării, relevînd faptul că poporul nostru are o singură istorie, iar activitatea partidului clasei muncitoare ca de altfel și activitatea altor partide politice existente în trecut constituie o parte integrantă a acestei istorii. Din această perspectivă metodologică, prezentarea luptei clasei muncitoare ca parte integrantă a istoriei generale a țării face posibilă nu numai o imagine cuprinzătoare a ceea ce reprezintă mișcarea muncitorească, dar oferă și datele necesare pentru înțelegerea mai veridică, mai nuanțată a dezvoltării societății românești ca proces istoric global și unitar, în care diferitele elemente componente se află într-o strînsă interdependență.

Secretarul general al partidului a analizat pe larg condițiile interne și internaționale în care partidul nostru, mobilizînd largi forțe revoluționare și democratice, a trecut la organizarea marelui eșec al insurecției naționale din August 1944, definind-o ca început al revoluției de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă din țara noastră, opera întregului popor român în condiții internaționale favorabile, care a asigurat condițiile necesare marilor transformări revoluționare, înlăturării realizărilor epocale din anii socialismului. Victoria revoluției de eliberare națională și socială a încununat cu succes lupta clasei muncitoare, a tuturor forțelor naționale — revoluționare, democratice și patriotice —, în frunte cu partidul comunist, descătușînd totodată uriașul potențial revoluționar al maselor populare, deschizînd drum larg afirmării pe arena politică a țării a forțelor progresiste și revoluționare ale societății românești și inaugurînd o nouă eră în istoria României.

În documentele P.C.R., în opera tovarășului Nicolae Ceaușescu, se subliniază cu tărie rolul istoriei în făurirea unei lumi a păcii, colaborării și independenței naționale, în dezvoltarea raporturilor de bună vecinătate între state, în educarea tinerei generații în spiritul prieteniei și respectului față de toate popoarele. Conducătorul partidului și statului nostru evidențiază în permanență că în actualele condiții internaționale, care sînt deosebit de complexe, cea mai înaltă îndatorire și răspundere a celor care se ocupă de problemele de istorie este aceea de a desprinde, din uriașă comoară de experiență acumulată de-a lungul milenilor, concluzii și învățăminte pentru activitatea prezentă și viitoare, pentru mersul înainte al popoarelor pe calea civilizației, pentru pacea

festări care creează pericole tot mai mari la adresa păcii și independenței popoarelor, a civilizației întregii omeniri. În aceste împrejurări — relevă președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu —, se impune mai mult ca oricînd unirea și conlucrarea tot mai strînsă a popoarelor, a forțelor înaintate de pretutindeni pentru a opri această evoluție periculoasă a evenimentelor, pentru a pune capăt înarmă-

rilor și tensiunii din viața internațională și a asigura reluarea și continuarea pașii de destindere, colaborare și pace, de deplină egalitate și respect al independenței tuturor popoarelor. În această nobilă viziune istoria trebuie concepută ca un mijloc de cunoaștere și apropiere între popoare, ca un instrument care să favorizeze solidaritatea dintre oameni și nu ca un factor care să accentueze și să adîncească contradicțiile și conflictele internaționale, ci, dimpotrivă, să stimuleze eforturile de conlucrare a popoarelor pentru rezolvarea marilor probleme ale epocii noastre, să mobilizeze larg conștiințele tinerei generații de pretutindeni, ale popoarelor din lumea întreagă pentru apărarea dreptului fundamental al oamenilor, dreptul la viață și la pace.

Dacă, pe bună dreptate, apreciem că perioada ultimilor 19 ani ne-a restituit adevărata noastră istorie, atunci sîntem datori să cultivăm cu mai multă stăruință în conștiințele tineretului studios profunde valori ale devenirii noastre, cum sînt atașamentul ferm față de cauza unității, libertății și independenței, hotărîrea fermă de a dezvolta, în noile condiții ale socialismului, moștenirea lăsată de înaintași, valori ce luminează toate documentele de partid, întreaga operă a secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Iată de ce, bogăția tezilor și aprecierilor din documentele partidului nostru, din opera secretarului general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, se cer temeinic studiate, integrate organic în substanța programelor și manualelor, în predare și în întreaga muncă educativă desfășurată cu elevii, aceasta constituind o condiție esențială în ridicarea conținutului științific și ideologic al predării și însușirii istoriei naționale, în sporirea rolului acestei discipline la educarea revoluționară, patriotică și militantă a tineretului studios.

Lector univ. ȘTEFAN CIOBANU

SPORIREA APORTULUI CERCETĂRI LA PROGRESUL ECONOMIC ȘI SO

Știința și tehnologia — inseparabile în procesul istoric al progresului omenirii de-a lungul întregii sale deveniri — au în lumea contemporană un rol hotărîtor pentru însăși existența omului. Această situație se exprimă, în primul rînd, prin nivelul și ritmul înalt la care a ajuns dezvoltarea științei și tehnologiei, definite prin conceptul de „revoluție tehnico-științifică”. În al doilea rînd, sînt de considerat aspectele care privesc pătrunderea cuoceririlor științifice și tehnice în absolut toate domeniile de activitate socială utilă.

În concepția Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului — pe baza căreia România socialistă se situează pe unul din primele locuri din lume în privința dinamismului creșterii economice, a dezvoltării capacității industriale și trecerii la modernizarea agriculturii, în cadrul unei noi revoluții agrare, a înfloririi științei și tehnologiei care asigură baza materială și spirituală a progresului economico-social al întregii țări, independența și suveranitatea patriei — „rolul hotărîtor al dinamismului economiei noastre revine creșterii productivității muncii, sporirii continue a producției nete industriale și a producției agricole, valorificării maxime a produselor românești pe piața mondială... pentru care... „va trebui să asigurăm creșterea mai puternică a științei ca factor dinamizator al progresului economico-social”.

Secretarul general al partidului nostru a apreciat că „epoca în care trăim este dominată de cea mai profundă revoluție tehnico-științifică pe care a cunoscut-o istoria și care marchează un uriaș salt în toate domeniile cunoașterii, în dezvoltarea forțelor de producție, în creșterea capacității creatoare a omului. Întreaga evoluție istorică a gândirii și cercetării științifice și, cu deosebire, marea explozie a științei și tehnicii contemporane, învederează că progresul științific exercită o puternică influență asupra tuturor laturilor vieții omenescii”.

Din inițiativa secretarului general al partidului, s-a elaborat un Program-directivă de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică — dezbătut și aprobat în cadrul lucrărilor celui de al XII-lea Congres al P.C.R. — în care sînt cuprinse orientările principale din acest domeniu, hotărîtor pentru promovarea progresului economico-social în întreaga perioadă 1981-1990.

Menționăm contribuția originală a secretarului general al partidului nostru care a elaborat teoretic și metodologic legătura indestructibilă dintre învățămînt, cercetarea științifică și producția materială.

Se menționează următoarele principii programatice privind știința și tehnologia:

— știința și tehnologia reprezintă forțe de producție de primă însemnătate în a-

REPERE ALE ÎNSUȘIRII ȘI ÎNȚELEGERII POLITICII ECONOMICE A PARTIDULUI

șterea și integrarea documentelor partid și de stat și, cu deosebire, a celei tovarășului Nicolae Ceaușescu, politica economică a partidului, economia politică în general, în de Economie politică. Politica economică a Partidului Comunist Român rețea o necesitate impusă de faptul că le transmite cunoștințe despre economice ce stau la baza activității ului și statului, a întregului popor, politica economică a Partidului Comunist Român (mijloacele și procedeele buie folosite pentru a rezolva sau ționa cursul vieții economice). Foa lor ca principală sursă de acțio conferă acestui obiect, pe lângă o legătură cu fenomenele majore mico-sociale și o metodologie de ana-expunere a problemelor axate pe oii dialectice corespunzătoare dina-specifică a economiei noastre națio-economiei politice ca știință.

le lecții, de pildă, au fost construite za „Programului Partidului Comu-mân de făurire a societății socia-multilateral dezvoltate și înaintare năniei spre comunism”, a documen-Congresului al XII-lea al P.C.R. și, les, a cuvintărilor rostite de secre-neral al partidului.

alul acesta, avind în vedere că de-și esențializarea politicii de in-lizare socialistă se realizează la „Făurirea economiei socialiste uni-România, a bazei tehnico-mate-socialismului”, tema „Politica in-lă a P.C.R.” a urmărit însușirea ică de către elevi a politicii P.C.R., eptiei tovarășului Nicolae Ceaușescu vire la dezvoltarea industriei româ-ntelegerea continuității și consec-cu care se acționează în vederea nirii procesului industrializării so-e în etapa făuririi societății socia-multilateral dezvoltate, a orientării-ase în acest sens în cuvintările l general al partidului.

cturat aspectele acestei teme în ogramul P.C.R. despre politica in-lă a partidului. ongresul al XII-lea despre conti-o treaptă superioară, a poli-ustrializare.

ând elevii pentru comunicarea cunoștințe, am realizat actualizarea însușite cu câteva ore în urmă la „Crearea bazei tehnico-materiale etății socialiste și rolul industrial-socialiste”.

e cunoștințe transmise s-au referit orientările stabilite în Programul ului privind continuarea neabătută tică de industrializare a țării : 2) ile principale ale trecerii la o nouă, superioară, în întreaga activitate rială ; 3) succesele dobândite de că-mânia ca urmare a politicii de in-lizare în crearea, dezvoltarea și ionarea bazei tehnico-materiale.

oa lectie din temă, „Continuarea an superior a politicii de indus-ire socialistă a țării noastre”, a avut rul continuu : 1) Congresul al XII-P.C.R. și Conferința Națională din rie 1982 despre continuarea, pe o-uperioară, a politicii de indus-2) Principalele direcții ale lării industriei în perioada 1981—

rimind ideea că la baza alcătuirii r lecții au stat documentele de

bază ale partidului din ultima perioadă, gindirea tovarășului Nicolae Ceaușescu privind aceste importante domenii de ac-tivitate.

Realizarea lecțiilor a permis sistemati-zarea multiplilor și complexelor probleme ale procesului de industrializare socia-listă cuprinse în documente, iar pentru înțelegerea lor de către elevi s-au utili-zat metode și procedee dintre cele mai eficiente: scheme, grafice, diagrame, frag-mente din cuvintările secretarului gene-ral, tovarășul Nicolae Ceaușescu, înregist-rate pe benzi magnetice și alte materia-le existente în cabinetul de științe sociale.

Conceperea lecțiilor pe baza documen-țelor de partid, a avut ca urmare insu-sirea de către elevi a orientărilor stabili-te în Programul partidului nostru pen-tru continuarea procesului de industria-

idei, iar pe de altă parte, a datelor, a fost o sarcină permanentă a transmiterii cu-noștințelor de economie politică și poli-tică economică a partidului.

Se impune cunoașterea temeinică de către profesor a conținutului documen-țelor încât acesta să poată alege cu discer-nămint esențialul și, înlăturând particu-larul, să evite suprîncărcarea elevilor.

Un alt procedeu prin care am realizat integrarea documentelor de partid a fost folosirea textelor cu rol de informație primară, a datelor statistice. Eficiența utilizării acestora a asigurat elevilor pre-ocupări sistematice, i-a mobilizat la o participare activă la discuții, a condus la o însușire activă a problemelor, la lărgi-rea orientării economice generale a ele-vilor, la formarea deprinderilor de a citi și studia cu ușurință literatura economică.

„In actuala etapă de dezvoltare a societății socialiste tre-buie să facem totul pentru a produce cât mai mult, cât mai bine, la o calitate cât mai înaltă, cu cheltuieli cât mai mici, să asigurăm creșterea continuă a eficienței, a producției nete, a venitului național — baza progresului societății și a creșterii bunăstării poporului.”

NICOLAE CEAUȘESCU

lizare socialistă în etapa făuririi societă-ții socialiste multilateral dezvoltate, a ce-riințelor formulate de secretarul general al partidului la Congresul al XII-lea, Con-ferința Națională din decembrie 1982, la cel de-al II-lea Congres al consiliilor oa-menilor muncii din industrie, transpor-turi, construcții, circulația mărfurilor și finanțe, a cunoștințelor legate de căle ce trebuie folosite pentru lărgirea bazei proprii de materii prime și energie, sen-sul intensificării procesului de restruc-turare a industriei prin creșterea prioritară a ramurilor de prelucrare avansată, a sectoarelor de vîrf ale progresului tehnic, realizarea de produse de înaltă tehnicia-te și calitate, cu un consum redus de ener-gie și materii prime, modul de utilizare a resurselor secundare, criteriile aprecie-rii stadiului dezvoltării județelor.

Un alt aspect al integrării armonioase a documentelor de partid în lectie, l-a reprezentat conceperea unor cerințe de conținut din lectie, pe baza acestora. Prin problematica ei, ultima parte a lecției „Autogestiunea economico-financiară” ne-cesită folosirea aproape în exclusivitate a documentelor de partid care se referă la măsurile luate de plenaryle Comitetu-lui Central al Partidului Comunist Român din martie 1978 și februarie 1979 privind aplicarea noului mecanism economico-financiar și la Programul și Hotărîrea pri-vind aplicarea fermă a principiilor auto-conducerii muncitorești și autogestiunii, perfecționarea mecanismului economico-financiar, a sistemului de retribuție a muncii și creșterea retribuțiilor în acest cîmp.

Analizarea informației ce a cuprins, pe de o parte, reconsiderarea conținutului de

în mod preponderent, utilizarea și in-terpretarea datelor au constituit o activi-tate de demonstrare, de argumentare, fiind prezentate sub aspect grafic și car-tografic. Preocupare deosebită am avut

pentru aducerea la zi a datelor de econo-mie, deoarece manualele, în mod obiec-tiv, nu pot fi actualizate odată cu schim-bările determinate de dezvoltarea econo-mico-socială, de noile fenomene ce apar. Ne-am străduit să realizăm un echilibru permanent în cadrul laturii informative a predării, dar nu am neglijat prezenta-rea acelor date cu caracter general care sînt în mod necesar utile conținutului lecției.

Folosirea citatelor, a fragmentelor din cuvintările tovarășului Nicolae Ceaușescu, din documentele de partid, a dobîndit un loc important în preocupările noastre di-dactice. Ele au avut rolul să întărească o serie de fapte și fenomene economice, să mărească puterea de convingere, să facă lecția mai atractivă, să îmbogățească ori-zontul intelectual al elevilor. Am intro-dus în conținutul lecțiilor, în mod organic, fragmentele ce au fost citate, reușind în-totdeauna să evităm lîpirea lor forțată după părți din lecție sau la sfîrșitul lec-ției. De fiecare dată ele s-au referit la problema prezentată de profesor în oră, întărindu-i conținutul științific. Folosirea citatului a fost precedată de prezentarea volumelor, pentru a trezi interesul elevi-lor față de acestea.

La lecția „Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România”, după ce am definit conceptul de societate so-cialistă multilateral dezvoltată și am dez-văluit conținutul ei, am introdus, prin intermediul magnetofonului, fragmentul: „Noi ne propunem să asigurăm o dezvoltare multilaterală a societății, înflorirea tuturor laturilor vieții sociale, atît a eco-nomiei cît și a științei și culturii, per-fecționarea conducerii, formarea omului nou, promovarea eticii și echității socia-liste”.

Prezentarea fragmentului prin interme-diul magnetofonului a creat posibilitatea elevilor să asculte vocea secretarua-lui nostru general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a sporit puterea emoțională a conținutului lecției.

Prof. NICU POȘINCA
Liceul de Matematică-Fizică
din Caransebeș, județul Caraș-Severin

ȘTIINȚIFICE AL ȚĂRII

ea dezvoltării, în creșterea avutu-țional, a nivelului de trai al po-; a independenței naționale ; tre cercetarea științifică, invă-și producție trebuie să existe o-ă indisolubilă, intrucit aceasta re-ă o condiție esențială a trecerii la i calitate, a asigurării ritmurilor de progres și prosperitate ;

voluția științifică și tehnică tre-și se afirmă cu putere în toate sec-muncii și vieții națiunii ca pirghie or dinamizator al acestora ;

făptuie, rolului de factor dinami-l cercetării originale solicită, în-ând, ca rezultatele acesteia să fie-șe cât mai rapid în producție, im-șe generalizarea și extinderea-ilor valoroase la scara întregii-ii.

nfăptuirea marilor sarcini ce revin-rii științifice din țara noastră, un-șea mai mare însemnătate il au-ștea de savant și de om politic, de conducere a cercetării științio-orientarea învățămîntului și cul- în cadrul înaltelor răspunderi pe-șe are în conducerea partidului și tovarășa academician doctor in-Elena Ceaușescu, care, în calitate-ședinte al Consiliului Național pen-șință și Tehnologie, contribuie ho-la elaborarea și înfăptuirea poli-rtidului în aceste domenii.

lenara C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie tovarășa academician doctor inginer

„Activitatea de cercetare trebuie să acționeze, în primul- rind — așa cum prevăd documentele și hotărîrile partidului nostru — pentru soluționarea tuturor problemelor științifice și tehnice legate de înfăptuirea planului unic de dezvoltare eco-nomică și socială a țării.”

ELENA CEAUȘESCU

Elena Ceaușescu a arătat că „Societatea socialistă multilateral dezvoltată — care se bazează pe cunoașterea și aplicarea celor mai noi și avansate cuceriri ale științei și tehnicii moderne, ale gîndirii umane — este de neconceput fără dezvoltarea puternică a cercetării științifice, a învățămîntului și culturii, care să asig-ure oamenilor muncii un orizont larg de cunoștințe tehnico-științifice, culturale și politice, să-i înarmeze cu înțelegerea clară a fenomenelor care au loc în natură și societate, a legilor obiective ale dez-voltării istorico-sociale, a principiilor de bază ale socialismului științific.

Activitatea de cercetare trebuie să ac-ționeze, în primul rînd — așa cum prev-ăd documentele și hotărîrile partidului nostru — pentru soluționarea tuturor pro-blemelor științifice și tehnice legate de înfăptuirea planului unic de dezvoltare economică și socială a țării”.

Aportul științei și tehnicii la progresul economico-social al țării noastre la care s-a referit tovarășa academician doctor

inginer Elena Ceaușescu este considera-bil ; astfel, în cîmpul precedent — 1976—1980 — primul cîmpul al afirmării revoluției tehnico-științifice în România — aproximativ jumătate din creșterea productivității muncii s-a realizat pe seama progresului tehnic.

În cîmpul 1981—1985, așa cum se prevede în Programul-directivă de cer-cetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic în pe-rioda 1981—1990 și direcțiile principale pînă în anul 2000, sînt prevăzute sarcini de cea mai mare însemnătate.

„Țara noastră — a arătat tovarășa Elena Ceaușescu la Plenara Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie din 9—10 iunie 1983 — și-a propus ca, în următorii ani, să realizeze obiectivul stra-tegic al independenței energetice, iar pînă la sfîrșitul deceniului să-și asi-gure cea mai mare parte din necesarul de materii prime din producția proprie”.

„În anii următori, vom continua pro-cesul de modernizare a producției agrico-le, de mecanizare și chimizare, de inten-

sificare a programului de irigații și dese-cări, de ameliorare a solului, ridicînd a-cestă ramură de bază a economiei la nivelul unei ramuri de înaltă produc-tivitate, sporind puternic contribuția sa la creșterea venitului național, a bunăstării poporului.

În toate aceste direcții de acțiune, cer-cetarea științifică și tehnologică trebuie să participe activ, să elaboreze și să in-troducă în producție cele mai avansate și eficiente soluții tehnico-economice pentru realizarea obiectivelor propuse.”

Tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu a arătat că, în vederea realizării programelor speciale privind lărgirea bazei de materii prime minerale și energetice primare, de creștere a gra-dului de valorificare a materiilor prime, materialelor și semifabricatelor, pentru recuperarea și reciclarea tehnologică a tuturor materialelor refolosibile, precum și pentru dezvoltarea cercetărilor funda-mentale, de perspectivă, îndeosebi în do-meniul reactorilor nucleari, al cercetării spațiale, al teledetecției, ingineriei gene-tice a fenomenelor naturii și vieții, „cer-cetătorii, specialiștii trebuie să dea dova-dă de o mai mare mobilitate, să se orien-teze rapid în noile sarcini care apar”. În același timp „să punem un accent mai mare pe deplasarea activității cercetăto-rilor direct la locurile de producție”.

Pentru cadrele de specialitate care lu-crează în învățămînt, este necesară o aprofundată însușire a indicației secreta-rului general al partidului de a face ast-fel încît „această unitate dialectică între învățămînt, cercetare și producție să de-vină o forță puternică, dinamică a dez-voltării societății noastre socialiste.”

COSTIN ȘTEFANESCU

„CREAȚIE ȘI EFICIENȚĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT”

Faza de masă a celei de a doua ediții a acțiunii „Creație și eficiență în învățămînt” se află, pe întreg cuprinsul patriei, în plină desfășurare. În rindurile de mai jos publicăm scurte relatări din câteva județe ale țării, transmise redacției noastre de directori ai caselor personalului didactic.

BISTRIȚA-NĂSĂUD

Organizarea de către Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, pe plan național, a unor acțiuni de mare amploare, care să mobilizeze întreg personalul didactic este nu numai oportună, dar și imperios necesară.

În județul Bistrița-Năsăud, pentru dobindirea unor rezultate superioare celor din ediția precedentă a acțiunii „Creativitate și eficiență în învățămînt” am acționat, încă de la începutul anului școlar, în raport cu specificul economic și social al județului nostru. Ne-am concentrat atenția în trei direcții esențiale: a) Asigurarea bazelor materiale a acțiunii. În acest scop, am întocmit și difuzat în toate unitățile școlare bibliografii selectivă pentru fiecare titlu din tematică și pentru disciplinele de învățămînt, cu relieful unei idei principale, în cadrul cărora, pe cit posibil, fiecare om al școlii să-și poată pune în valoare talentul și preocupările sale creatoare; am revăzut și îmbunătățit fondul de publicații al bibliotecii Casei Personalului Didactic, conform tematicii, am îmbogățit cu ei punctele documentare de la cele două filiale ale Casei Personalului Didactic, am completat fondurile bibliotecii cu noutăți editoriale și cu publicații periodice de specialitate (în prezent avem 52 de abonamente); de asemenea, am organizat în școli expoziții permanente cu mijloacele de învățămînt

realizate de cadre didactice în ultimii cinci ani, am recondiționat și reparat mijloacele audio-vizuale defecte, făcînd cit mai funcționale și mai eficiente cabinetele, laboratoarele și atelierele școlare.

b) Popularizarea acțiunii. Pe linia prelucrării tematicii în cadrul consfătuirilor de la începutul anului școlar și instruirea directorilor de școli și a organizatorilor grupelor școlare din unitățile de învățămînt, din luna octombrie 1983, am tipărit tematica acțiunii, cu precizarea etapelor, în programul-cadru de activități al Casei Personalului Didactic. Pentru o mai bună informare a colegilor noștri, în presa locală au fost publicate mai multe articole pe această temă. Deosebit de eficiente s-au dovedit a fi dezbaterile în cadrul ședințelor grupelor de sindicat și în adunările generale ale oamenilor muncii, unde, de cele mai multe ori, s-au stabilit, nominal, cadrele didactice care vor participa cu lucrări la această acțiune.

c) Realizarea unor activități de cercetare științifică, care să determine abordarea tematicii propuse de către un număr corespunzător de cadre didactice din județ. În acest scop, în majoritatea cercurilor pedagogice au fost și vor fi dezbătute teme privind educația materialist-științifică și tehnică a prescolărilor și elevilor. De asemenea, organizăm dezbateri și mese rotunde cu participarea specialiștilor din producție și a cadrelor didactice.

Prof. GEORGE VASILE RAȚIU

SUCEAVA

Pentru buna desfășurare a actualei ediții a acțiunii „Creativitate și eficiență în învățămînt”, Comisia județeană de organizare și-a stabilit un program detaliat de măsuri, urmărindu-se cunoașterea temeinică, de către toate cadrele didactice din județ, a obiectivelor ce stau la baza ei și o participare cit mai numeroasă la faza de masă. De un real folos, în această privință, au fost indicațiile și orientările cuprinse în broșura editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură, ca și cele din presa pedagogică centrală.

Programul de măsuri a fost prelucrat pe larg într-o ședință cu directorii tuturor unităților de învățămînt din județ, prilej cu care s-a insistat asupra sarcinilor ce revin conducătorilor de școli și organizatorilor școlare pentru buna pregătire și desfășurare a primei etape a acțiunii.

La nivelul județului s-a întocmit o evidență a tuturor lucrătorilor din învățămînt cu preocupări de cercetare și creație, care au avut și vor avea întîlniri cu inovatori și inventatori din producție, cu reprezentanți ai Oficiului Central pentru Mijloacele de Învățămînt pentru a le aborda sprijin în realizarea prestipurilor mijloacelor de învățămînt.

La stabilirea tematicii de cercetare și creație, s-a pornit de la cerințele specifice, concrete, ale învățămîntului sucevean, a căror soluționare va determina o nouă calitate în acest domeniu. Este vorba despre găsirea celor mai bune modalități de formare la elevi a concepției științifice despre lume, pregătirea lor teoretică și practică pentru muncă și viață, educarea acestora în spiritul economisirii materialelor, materiilor prime, energiei și combustibililor prin metodele de instruire practică.

De asemenea se are în vedere realizarea de noi mijloace de învățămînt și diversificarea, pe această cale, a bazei didactico-materiale în toate școlile din județ.

Prof. GHEORGHE GIURCĂ

BRAȘOV

În planul de organizare a manifestării, încă de la începutul anului școlar se cunoaște cînd se închide faza de masă în județul nostru: între 15 mai-15 iunie a.e. În acest interval, în fiecare unitate de învățămînt se vor organiza microseminarii științifice și microexpoziții cu mijloacele de învățămînt realizate. Dintre acestea, comisia județeană va selecționa și propune pentru etapa județeană ceea ce consideră ea mai reprezentativă.

La stimularea personalului didactic credem că ar contribui și felul în care comisia a apreciat activitatea participanților la prima ediție. Popularizarea, evidențierea și chiar premierea celor care au obținut rezultate remarcabile la ediția precedentă rămîne o preocupare a noastră, permanentă, în actuala ediție. Astfel, „Buletinul Informativ”, editat recent de instituția noastră, acordă un spațiu larg popularizării și evidențierii fruntașilor, iar Comitetul Sindicatului Învățămînt Brașov a premiat pe participanții care au obținut diplome la etapa națională a ediției precedente.

Prof. MIOARA STANCU

nat patriei iubite, leagănul copilăriei ferice și s-a desfășurat pe două planuri: al creației originale și al interpretării. Au fost prezente scriitorii arădeni Vasile Dan (în calitate de presedinte al juriului concursului) și Florin Bănescu, secretarul Cenucului Unirii Scriitorilor. „Educația spiritului umanist-revolutionar la elevii din clasele I-IV” — un simpozion care a avut loc la Tg. Jiu, în cadrul căruia au participat cu comunicări învățătorii din mai multe localități gorjene. ● Tot din județul Gorj primim știrea că în foalerul Casei de Cultură a Sindicatelor din Tg. Jiu se află deschisă expoziția de fotografii a prof. Gigi Mihăiță. Ea este un fel de preludiviu pentru prima ediție a salonului județean de artă fotografică prevăzută a se deschide, în același loc, în cursul lunii februarie a.e. (Prof. Nicolae Dragotă) ● În primele zile ale actualei vacanțe de iarnă, 40 de elevi de la Școala din Marginea, județul Suceava, însoțiti de cadre didactice, au efectuat o interesantă excursie în întreprinderi industriale, între care amintim: Filatura de In și Cinepă din Fălticeni, Fabrica de Încălțămînt și Tipografia din Suceava s.a. Scopul excursiei: orientarea școlară

Învățătura, principala îndatorire patriotică a pionierilor și școlărilor

Adoptînd forme și modalități specifice de acțiune, Organizația Pionierilor este preocupată continuu să transpună în fapte sarcinile reieșite din documentele Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale și Indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarului general al partidului, cu privire la transformarea revoluționară a învățămîntului românesc, la asigurarea unei noi calități în activitatea de muncă și învățătura a tinerii generații.

În strînsă legătură cu celelalte domenii ale educației prin muncă și pentru muncă, învățătura — reprezentînd cadrul principal de desfășurare a muncii sociale a copiilor — constituie calea fundamentală de cultivare a idealurilor comuniste, de formare în spirit patriotic, revoluționar a pionierilor și școlărilor, lată de ce formarea atitudinii înaintate, conștiente și responsabile față de învățătura este obiectivul nostru educativ de bază, căruia îi sînt subordonate toate acțiunile politico-educative, cultural-artistice și recreativ-distractive menite să stimuleze interesul pentru știință, tehnică, cultură, artă, pentru lărgirea orizontului de cunoaștere.

În acest generos demers educativ e bine să pornim de la înțelegerea de către copii a semnificației sociale a muncii și învățării, a faptului că în concepția partidului nostru, a secretarului său general, munca reprezintă factorul determinant în formarea conștiinței socialiste, criteriul fundamental de apreciere a conduitelor și contribuției fiecărui cetățean la progresul și bunăstarea societății, o necesitate în dezvoltarea multilaterală a personalității.

Acționînd sub conducerea nemijlocită a organelor și organizațiilor de partid, împreună cu școala, organizațiile U.T.C. și familia, consiliile și comandamentele pionierești sînt chemate să asigure cunoașterea politică Partidului Comunist Român de dezvoltare și înflorire a țării, de ridicare a nivelului de trai și de civilizație a întregului popor, cunoașterea realizărilor oamenilor muncii din fabrici, uzine, de pe ogoare, pentru edificarea societății socialiste multilaterale dezvoltate în țara noastră.

Totodată, consiliile și comandamentele pionierești contribuie la consolidarea și îmbogățirea cunoștințelor dobîndite de elevi în procesul de învățămînt, la sporirea posibilităților de aplicare în practică a acestor cunoștințe; la formarea și dezvoltarea intereselor cognitive, la instaurarea unui climat de încredere și respect reciproc, de cooperare la nivelul grupului, detașamentului și unității, de exigență și răspundere în muncă; la stimularea eforturilor și a dorinței copiilor de a obține rezultate din ce în ce mai bune; la cultivarea calităților intelectuale și morale, a dorinței și bucuriei de a căuta, de a descoperi, a cerceta și de a munci corect și ordonat; la afirmarea și cultivarea aptitudinilor și talentelor pionierilor.

Prin păstrarea bunelor tradiții, prin stimularea inițiativelor și generalizarea experienței pozitive, prin permanenta îmbogățire a formelor de activitate, consiliile și comandamentele pionierești au posibilitatea să realizeze obiectivele enunțate mai sus, abordînd o gamă largă de căi, metode și forme de manifestare proprie, aplicate în funcție de particularitățile de vîrstă și individuale ale copiilor, de condițiile specifice fiecărui colectiv pionieresc.

Astfel, pentru creșterea nivelului pregătirii școlare se organizează adunări de detașamente cu teme sugestive ca: „De la comunistii învățămîntului revoluționar”, „Urmăm exemplul de muncă al părinților noștri”, „Ne pregătim să devenim demni urmași ai comunistilor”, precum și convorbiri și dezbateri pe marginea respectării îndatoririlor cuprinse în Statutul Organizației Pionierilor și a prevederilor Codului etic al pionierilor, întîlniri cu fruntași în producție, activiști

de partid și de stat, al Organizației Pionierilor și ai U.T.C., specialiști, cadre didactice. Deosebit de îndrăgite de copii sînt vizitele, drumetile și excursiile, concursurile de cunoștințe și perspicacitate, jocurile de îndrumare, expozițiile, experiențele și demonstrațiile cercurilor științifice și tehnico-aplicative din școli și casele pionierilor și școlărilor patriei.

O contribuție importantă la evaluarea participării fiecărui pionier în ridicarea propriei pregătiri teoretice și practice o au adunările trimestriale de analiză a situației la învățătura desfășurată în fiecare detașament în prezența cadrelor didactice și a părinților. Avînd teme mobilizatoare ca: „Răspundem prin fapte de muncă și învățătura grijii pe care ne-o poartă tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarului general al partidului”, sau „Cum am acționat ca să răspundem îndemnurilor adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la deschiderea anului de învățămînt 1983—1984” și altele, aceste adunări urmăresc să popularizeze experiența pozitivă, să evidențieze cauzele care duc la rezultate necorespunzătoare, să dezvăluie greutățile și lipsurile. De asemenea, să stabilească modalități concrete de prevenire și combatere a rămîinerii în urmă la învățătura și să contribuie la formarea și dezvoltarea opiniei colective, a exigenței impozitive comunității, superficialității și indiscipliniei. Săptămînal, se impune realizarea unui scurt bilanț al situației la învățătura și disciplină, organizat în cadrul unității sau la nivelul detașamentului. Menite să popularizeze rezultatele bune, schimbările de experiență și consfătuirile cu pionierii fruntași pe teme ca: „Programul meu de muncă și odihnă”, „Cum îmi pregătesc lecțiile” și a. contribuie la asigurarea pregătirii ritmice, la combaterea învățării în salturi, la creșterea încrederii în forțele proprii și, implicit, la reducerea mediocrității. Aceluși scop îl servesc și „Panoul onoarei, hărniciei și sîrginței pionierești” pentru pionieri, respectiv „Șoimii patriei cinstesc patria și partidul” pentru clasa I, gazeta „Semafon”, panourile „Părinți fruntași, copii fruntași” și alte elemente audio-vizuale din școală, prin care se evidențiază pionierii cu rezultate bune și foarte bune și îi încurajează pe cei care, prin eforturi susținute, își îmbunătățesc continuu pregătirea școlară. ● Importanță deosebită la vîrstele pionierești o au folosirea recompenselor proprii organizației, evidențierea în fata detașamentelor sau a unității, fotografierea sub drapelul Organizației Pionierilor și păstrarea fotografiilor la „Cartea de onoare a unității”, acordarea distincțiilor pionierești.

Un rol aparte în stimularea fruntașilor și criticarea unor manifestări negative din conduita unor școlari îl au activitățile culturale-artistice din cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”, respectiv brigăzile artistice, grupurile de satiră și umor, dansurile tematice și altele, precum și creațiile literar-artistice ca: epigrame, pamflete, caricaturi etc. Eficente în același sens sînt și acțiunile organizate cu ajutorul emisiunilor de radio și televiziune, al presei și literaturii pentru copii, al filmelor documentare și artistice.

Fundamentală în asigurarea eficienței tuturor activităților pionierești menite să contribuie la ridicarea nivelului pregătirii școlare este corelația care este bine să existe între activitățile extrașcolare și cele desfășurate în procesul de învățămînt. De asemenea, în toate activitățile propuse este necesar să se asigure caracterul atractiv divers și de masă al acțiunilor, atrăgînd copiii la conceperea, organizarea și desfășurarea acestora. În acest mod, consiliile și comandamentele pionierești își îndeplinesc menirea de a stimula preocuparea elevilor pentru învățătura, pentru întărirea disciplinei școlare, pentru formarea și însușirea deprinderilor de muncă, precum și pentru lărgirea orizontului cultural-științific, garanție a dezvoltării unui tînar apt „să ducă mai departe făclia progresului, socialismului și comunismului în România”.

VASILE VĂCARU
vicepresedinte al Consiliului Național al Organizației Pionierilor

caș de cultură (1883—1983), alcătuită de profesorii Virginia Dima și Aurel Munteanu; 2) revista liceului, „Aspirații”, apărută cu un număr omagial. (Prof. Dorina Stan). ● Două stiri de la Casa de Copii Școlari din Liteni, județul Suceava: în cadrul „terapeuticii” ocupaționale, un loc important îl detine în această instituție jocul de șah. La concursul organizat luna trecută și dotat cu o cupă, au luat parte aproape toți copiii din Casă. Cel clasat pe primele locuri a fost recompensat cu diplome și premii în obiecte: Casa de Copii din Liteni colaborează intens cu școlile în care învață asistații acestei instituții. De curînd, prof. C. Petriceanu, directorul Casei, a făcut o vizită la liceele din București unde studiază foștii copii ai Casei din Liteni. S-a întors cu impresii deosebite de favorabile. (Profesor-educator Ninu Lenschi) ● Noul număr al Buletinului de Informare și documentare, editat de Casa Personalului Didactic, a județului Vrancea, are ca temă „Creativitatea și eficiența în învățămînt”. El vine, astfel, în ajutorul tuturor oamenilor școlii vranceeni.

D. CICHIRĂ

Breviar

„Omagiu Unirii” și „Unire-n cuget și-n simțiri” au fost titlurile sub care s-au desfășurat, la Școala Nr. 30 din Craiova, două frumoase acțiuni pionierești dedicate marelui act istoric al Unirii principatelor române. Ele au constat din expunerile, urmate de montaj literar-muzical și de programe artistice ale formațiilor de flauteriși și călșari din școală, care se bucură de un binemeritat prestigiu, fiind distins cu premii în precedenta ediție a Festivalului Național „Cîntarea României”. (Inv. Gheorghe Drăghici de la Școala nr. 30 din Craiova) ● O amplă manifestare pionierească și la Arad: „Omagiu Republicii iubite” — concurs județean de poezie patriotică și revoluționară a pionierilor, aflat la a treia ediție și dedicat celei de a 36-a aniversare a proclamării Republicii. Concursul — așa cum ne scrie prof. Teodor Pătrăușă, presedintele Consiliului Județean al Organizației Pionierilor — a fost închi-

și profesională a elevilor-vizitatori ● Licența Industrială nr. 2 din Rosiori de Vede, județul Teleorman, a găzduit sesiunea de referate și comunicări „Limbele moderne și munca de educație a elevilor”, organizată de Filiala Societății de Științe Filologice și Inspectoratul Școlar Județean. Au fost prezenti profesorii de limbi moderne din județul Teleorman. (Prof. Ștefan Ceampuru, Inspector școlar) ● Casa memorială de la Livezi (azi, George Enescu), în care a văzut lumina zilei marele compozitor și interpret român, este vizitată zilnic de elevii tuturor școlilor din împrejurimi care întreprind oină la ea drumetii și excursii. (Prof. Iosif E. Naghiu) ● Profesorul Ilie Măduța de la Liceul Industrial din Chișinău Cris, județul Arad, a fost distins, recent, cu Premiul Unirii Scriitorilor, pe anul 1982, pentru cartea sa extrem de interesantă și de atractivă, dedicată celor mai mici cititori, „Orarul păstrăvului și al mierlei”, apărută la Editura Ion Creangă. Îi dorim noi apariții editoriale valoroase ● Împlinirea unui veac de existență a Liceului „Spiru Harel” din Tulcea a fost marcată, între altele, și prin două tipărituri jubiliare: 1) Monografia acestui important lă-

ORIENTAREA SCOLARĂ SI PROFESIONALĂ

Printr-o strinsă cooperare dintre școli, licee și întreprinderi patronatoare

In ansamblul preocupărilor Consiliului Județean al Educației și învățămîntului, pentru transpunerea în viață a sarcinilor ce rezultă din documentele Conferinței Naționale a P.C.R., a orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, care vizează pregătirea forței de muncă pentru toate domeniile de activitate, în raport cu cerințele dezvoltării social-economice ale țării, se înscriu și problemele privind orientarea școlară și profesională a elevilor.

Sarcinile și modalitățile de realizare a orientării școlare și profesionale pentru asigurarea necesarului de forță de muncă în toate sectoarele activității economice sînt cunoscute de toate cadrele didactice din județul nostru. Paginile revistelor de specialitate au cuprins materiale concrete pentru realizarea acestora, iar Ministerul Educației și învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din învățămînt, Știință și Cultură au organizat numeroase acțiuni pentru îndrumarea noastră, dintre care amintim consfătuirea de la Deva din prima jumătate a anului 1983. Acționînd în acest sens, colectivele didactice, conducătorii de școli, sub îndrumarea organelor și organizațiilor de partid, au reușit să cuprindă în unitățile de învățămînt liceale pe toți promovatii clasei a VIII-a, promoția 1983, și să depășească chiar planul de școlarizare la profilele prioritare și anume: construcții — 808 elevi, procent 118,1%; industrial agricol — 4167 de elevi, procent 109,7% și mine, petrol, geologie — 333 elevi, procent 102,8%. La obținerea acestor rezultate au contribuit în primul rînd elementele de ordin calitativ, prestigiul și performanțele anterioare pe care unele unități de învățămînt liceal din județul Dolj le-au dobîndit în domeniul asigurării calității învățămîntului și integrării absolvenților în producție, realizări de care atît elevii cît și părinții tin seama atunci cînd își exprimă opțiunea școlară sau profesională. Licee cum sînt cele din Dealul Mare, Dăbuleni și Calafat, în domeniul industrial agricol, Liceele Industriale Nr. 7 și 8, pentru profilul construcții, Liceele Nr. 5 din Craiova, Industrial din Iași și Industrial Mehedinți pentru profilul petrol și Liceele Industriale Electroputere, 7 Noiembrie, Industrial din Băilești pentru prelucrarea la cald, sînt embleme de prestigiu pentru școala doljană, neavînd în ultima perioadă probleme în asigurarea planului de școlarizare la aceste unități de învățămînt. În această direcție, un sprijin deosebit au acordat direcțiile economice sub îndrumarea organelor și organizațiilor de partid, a Comitetului municipal și județean de partid.

Avînd aceste exemple și sesizînd faptul că opțiunea școlară și profesională se exprimă voluntar sau sub îndrumarea părinților, a cadrelor didactice și în funcție de prestigiul școlii, de unitatea economică, de modul cum se asigură cel mai rapid și mai eficient integrarea în producție după absolvire, Consiliul Județean al Educației și învățămîntului din județul nostru a acționat pentru asigurarea calității în unitățile de învățămînt, stabilind un program de largă perspectivă privind modernizarea bazei didactico-materiale, creșterea funcționalității acestora, perfecționarea cadrelor didactice, realizarea unui complex de activități politico-educative pentru creșterea prestigiului școlii rurale care pregătește elevii în treapta I de liceu, în profilul industrial agricol, precum și a școlilor care asigură școlarizarea în meserii pentru profilul construcții, petrol, industrie mică etc. Funcționează în prezent, în 88 de localități rurale, treapta I de liceu în școli cu clasele I-X, asigurînd școlarizarea a 3 750 de elevi în clasa a IX-a și a 4 800 în clasa a X-a.

Beneficiind de cadrul organizator creat

de hotărîrea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din februarie 1982 privind organizarea și desfășurarea acțiunii de patronare a liceelor și școlilor gimnaziale, de programul de măsuri elaborat de Ministerul Educației și învățămîntului, am acționat sub îndrumarea Comitetului județean de partid pentru aplicarea acestor sarcini în vederea îmbunătățirii pregătirii tuturor elevilor pentru colaborarea permanentă, schimburi de experiență și sprijin efectiv în organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ. Pentru realizarea acestui obiectiv, am organizat un cadru funcțional, care asigură colaborarea între unitățile școlare, reprezentînd fiecare unitate de învățămînt din mediul rural într-un sistem de relații dintre unități de învățămînt liceal, industrial și agroindustrial, cu unități școlare cu clasele I-VIII din Craiova, și cu facultăți din cadrul Universității craiovene și chiar din țară, precum și unitățile economice beneficiare ale forței de muncă. Prima direcție în care am acționat a fost modernizarea, dezvoltarea și reamenajarea bazei didactico-materiale, astfel încît fiecare unitate de învățămînt cu clasele IX-X din mediul rural să aibă asigurate, la nivelul cerințelor, dotarea și funcționalitatea laboratoarelor de fizică, chimie, biologie, cabinetele de științe sociale, agrotehnice, mecanizare, parc de mașini agricole și ferme didactice sau gospodării anexe pentru creșterea animalelor mici, pentru sericultură, apicultură și atelier pentru industria mică și artizanat. Cu sprijinul deosebit al unor unități de învățămînt liceal din Craiova, cum sînt Liceul Industrial „Nicolae Titulescu”, Liceele Industriale Nr. 9, 7, 8, 2 și 5, Liceul Economic, Liceul Industrial „Tudor Arghezi”, Liceul Industrial „7 Noiembrie”, Liceul Agroindustrial din Circea, au asigurat amenajarea unor spații de învățămînt la nivelul cerințelor, realizînd școli cu o modernă bază materială în localitățile Giurguța, Castranova, Puțuri, Lipov, Bistreț, Afumați, Murcași, Coțofeni din Dos, Rojiște ș.a.

De remarcat este faptul că în aceste unități de învățămînt s-au declanșat acțiuni metodice, schimburi de experiență, activități didactice concrete în cadrul unor acțiuni sub titlul, „calitatea învățămîntului, calitatea forței de muncă”, în cadrul cărora s-au desfășurat lecții, lucrări de laborator, demonstrații privind integrarea în lecții a mijloacelor de învățămînt a aparatului existente în dotare, model pentru perfecționarea profesorilor din aceste școli.

O contribuție deosebită în acest sens au adus colectivele didactice de la Liceele de Matematică-Fizică „Nicolae Bălcescu”, Liceul de Filologie-Istorie, Liceul „Frații Buzești”, Liceul Economic, Liceul Industrial Nr. 3, Industrial Electroputere, Liceul Malul Mare, Liceul Dăbuleni ș.a.

Pe parcursul trimestrului I și în vacanța de iarnă a elevilor Inspectoratul Școlar Județean, Comitetul Județean U.T.C. și Consiliul Județean al Organizației Pionierilor au organizat în școlile rurale un amplu ciclu de manifestări politico-educative. Evidențiem în acest sens acțiunile politico-educative desfășurate la școlile din localitățile Rojiște, Bistreț, Coșoveni, Scaești, Murcași, Filași, Puțuri ș.a. la care și-au adus contribuția unități școlare din Craiova, cum sînt N. 22, 21, 24, 32. Liceul Economic, Liceul Industrial Nr. 4 și altele.

Considerăm că acțiunile întreprinse și cele pe care le vom organiza pînă la sfîrșitul anului școlar contribuie la orientarea școlară și profesională a elevilor și asigură realizarea integrală a planului de școlarizare la toate ciclurile și formele de învățămînt pentru anul școlar viitor.

Prof. GH. POPESCU CALBUREANU
Inspector școlar general al județului Dolj

LICEUL SERAL

Predarea — învățarea matematicii

În activitatea desfășurată la catedră, cu timpul, treptat, se poate acumula un bogat volum de repere metodice moderne care, apoi, vin să concureze la realizarea acesteia cu rezultate din ce în ce mai bune. Aceste jaloane — dacă le putem numi așa — aduc o notă originală muncii noastre și completează metodele didactice clasice, unanim recunoscute. Ne vom referi, în cele ce urmează, la cîteva dintre acestea, cu mențiune pentru învățămîntul seral.

S-a constatat că interesul elevilor pentru recepționarea noului este mai mare dacă acesta este introdus prin crearea unei stări de curiozitate, de limpezire a unei problematizări, de învingere a unor contradicții din procesul cunoașterii sau prin realizarea unei motivații firești. Este bine să tinem seama de acest lucru cînd organizăm desfășurarea unor lecții. De pildă, prezentarea noțiunii de „congruență a figurilor geometrice” poate fi anticipată de o discuție cu elevii, pentru a se elucida de ce este necesară utilizarea ei în locul celeia de „egalitate”, folosită pînă

nu de mult. Reținînd definiția egalității a două mulțimi (dacă orice element al uneia este element și al celeilalte, adică, dacă — luîndu-ne aici, o oarecare libertate în exprimare — putem spune că elementele lor coincid), privitor la mulțimile de puncte, egalitatea figurilor care coincid este un caz izolat, banal, în timp ce există numeroase figuri (segmente, reuniuni de segmente, unghiuri etc.) ale căror măsuri sînt respectiv egale, fără ca punctele ce le constituie să coincidă — deci care nu se încadrează în definiția egalității lor. Se subliniază, asadar, că noțiunea de congruență a figurilor geometrice are o sferă mai cuprinzătoare, incluzînd în sine și pe aceea de egalitate a lor.

Este binevenită, iarăși, punctarea contradicției din procesul cunoașterii, la diferite nivele ale dezvoltării acestuia, ca și a contradicției dintre explicația empirică și adevărul științific. Această idee se pretează, de exemplu, la lecția despre „funcții continue”. Mai înainte, conceptul de continuitate a funcțiilor pe o mulțime

era legat de noțiunea intuitivă de neîntrerupere a curbelor care, în particular, pot fi grafice ale funcțiilor numerice — dar aceste noțiuni nu sînt în totul echivalente. Astfel, graficul funcției $tg x$ se întrerupe în dreptul punctului $\frac{\pi}{2}$ dar nu putem spune că $tg x$ este discontinuă în $\frac{\pi}{2}$ (deoarece nu este definită în acest punct). Pe de altă parte, există unele funcții cărora nu le putem trasa graficul, dar le putem aplica definiția continuității, astfel încît, în acest caz, nu mai putem compara noțiunea de continuitate a funcției cu aceea de neîntrerupere a graficului. De exemplu, funcția reală

$$f(x) \begin{cases} x & \text{pentru } x \text{ irational} \\ 0 & \text{pentru } x \text{ rațional} \end{cases}$$

este continuă în 0, dar nu-i putem trasa graficul ca să constatăm că nu se întrerupe în origine.

Realizarea motivației se impune la orice lecție: pentru exemplificare se poate reda cazul sistemelor de ecuații, care intervin într-o multime de chestiuni teoretice, dar și în rezolvarea multor probleme ridicate de practică, de tehnică, nu numai cînd numărul ecuațiilor și numărul necunoscutelor se situează printre primele numere din N; astfel calculul cadrului purtător al unei clădiri supuse mutării (cum vedem în zilele noastre) înseamnă rezolvarea unui sistem de ecuații cu peste 3 000 de necunoscute.

Nu este lipsit de importanță felul de a accentua, mai ales prin exemple, aplicațiile de interes covîrsitor ale matematicii, și la nivelul cunoștințelor de liceu seral, cu atît mai mult cu cît elevii sînt direct implicați în producție. (La liceul nostru, majoritatea claselor de la cursurile serale, treapta I și a II-a, au profil mecanic). Lecțiile în care se tratează problema de maxim sau de minim oferă suficiente aplicații în industrie, în economie etc., iar în cele desore conice, mai precis despre parabolă, pot fi ilustrate ca exemple privind construcția telescoapelor reflectoare, a farurilor, a proiectoarelor, a instalațiilor energetice solare.

În valorificarea timpului orei de curs ne ajută folosirea, în cadrul lecțiilor, a fondului de cunoștințe al elevilor (chiar dacă, pe alocuri, la elevii seralști este mai redus), precum și calitatea unei gândiri mai mature a acestora. Cu această practică, o lecție — cît de dificilă — poate fi pe deplin înțeleasă de către elevi. Exemplificăm prin lecția intitulată „Legea de compoziție internă”. Pornind de la exemple de operații algebrice familiare elevilor, ca adunarea numerelor naturale, s-a scos în evidență operarea cu perechi de elemente și faptul că oricărei perechi

ii corespunde un siagur rezultat (tot un număr natural), ceea ce a permis evidențierea noțiunii de produs comutativ (NxN), respectiv, a noțiunii de încluzie (definită pe NxN ca fiind: A ⊂ B dacă și numai dacă toate elementele lui A aparțin și lui B) (la orice operație și prin aplicarea acesteia la orice mulțime cu elemente naturale), fiind definitorii în formularea noțiunii de lege de compoziție internă. Aici ca și la alte lecții, trebuie realizată dezideratul de a se înfăptui impletirea noilor cunoștințe cu cele vechi, de a se desfășura o lecție activă în mod diferențiat. De asemenea, în finalul lecției se oferă elevilor posibilitatea de a crea și ei anumite legi de compoziție, mărîndu-le încrederea în forțele proprii, dîndu-le optimism în munca de învățare, amplificîndu-le afinitatea pentru obiectul matematică.

Putem face afirmația că unele notații prea complicate, folosite cînd și cînd în cărțile de matematică — fără a pune în discuție alegerea lor justificată din punct de vedere științific — pot întrerupe lectura acestora de către unii elevi, iar pe alții îi pot împiedica în înțelegerea demonstrațiilor; în asemenea situații este mai indicat folosirea unor notații mai simple, însoțite, odată cu introducerea lor, de specificarea detaliilor pe care le întrunesc noțiunile desemnate prin acele notații.

Și mai credem că poate avea un ecou favorabil și pentru elevii seralști menționarea, acolo unde își are locul, a faptului că sînt probleme matematice (ca și în alte domenii ale științei) încă nerozolvate — bunăoară transcendența numărului e și a puterea e sau a lui e+π, irationalitatea și transcendența constantei lui Euler, existența unui număr perfect (care este egal cu suma divizorilor lui exclusiv numărul însuși) impar, demonstrarea „marilor teoreme a lui Fermat” (desi, în 1983, un tânăr matematician german, Gerd Faltings, a demonstrat că pentru orice număr natural n ≥ 4 există cel mult un număr finit de numere x, y, z prime între ele care satisfac ecuația x^n + y^n = z^n). Astfel, făcînd aceste scurte divagații, nu este exclus ca ele să constituie, în viitorul elevilor noștri de acum, preocupări cu soluționări surprinzătoare.

Pe parcursul sutelor de lecții pe care le ține un profesor de matematică an de an, se ivesc, desigur, și prilejul de a aminti un episod semnificativ, emoțional din viața marilor matematicieni, pentru a le insufla elevilor tenacitatea în muncă, modestia în comportare, sentimentul de mîndrie patriotică pentru realizările științifice ale înaintașilor noștri — prin care, și în acest chip, să putem contribui la conturarea profilului unui om demn de vremurile ce le trăim.

Prof. VASILE BOBANCU
Liceul de Filologie Istorie Nr. 1
din București

Călătorie pe harta țării

M-am gîndit că prezentarea unei emisiuni radio de învățămînt printr-o convorbire cu autorul ei ar putea satisface, în mai mare măsură, curiozitatea cititorilor noștri cu privire la unele detalii semnificative. M-am oprit la „Călătorie pe harta țării”, această mică enciclopedie de civilizație contemporană românească transmisă pe calea undelor; o putem numi astfel, pentru bogăția și varietatea informațiilor oferite.

Am rugat-o, deci, pe Gina Rădulescu, redactorul acestei emisiuni, să fie de acord să facem imoreună o incursiune în universul „Călătoriilor...”.

Red.: Să începem cu...sfîrșitul. Deci cu ultimele „călătorii” transmise în această perioadă, cînd elevii — principalii „participanți” — se află în vacanță.

G. Rădulescu: Din 29 decembrie, ele sînt: „Eseu despre Republică” și trei „Drumuri de vacanță”; primul drum (5 ianuarie) a avut drept popasuri orașele Blaj și Cîmpulung Moldovenesc; al doilea (12 ianuarie) s-a oprit mai mult la Curtea de Argeș, apoi la Suceava, Rădăuți și Botoșani; în sfîrșit, al treilea (19 ianuarie) ne-a purtat pe meleagurile Maramureșului, apoi la Alba Iulia și la Iași — cetățile Unirii.

Red.: Dacă amintim și Bucureștiul, prezent prin cîteva mari întreprinderi industriale în emisiunea închinată Republicii, putem spune că am participat la un adevărat circuit, prin Muntenia, Moldova și Transilvania. Și cred că itinerarul nu a fost ales întîmplător, dacă ne gîndim la importantele evenimente aniversare din acest interval de timp; iar scopul drumetiiilor propuse nu este doar rememorarea cunoștințelor geografice.

G. Rădulescu: Ghidîndu-se după titlul emisiunii, cine n-a urmărit-o niciodată ar putea conchide că se referă, strict, la geografia patriei. În realitate nu este așa și nici nu cred că e bine să procedăm astfel. În general vorbind, dublul scop al acestor emisiuni — informativ și educativ — impune o abordare multidimensională, apelul la toate domeniile cunoașterii care ne îngăduie să întregim personalitatea unui sat, a unui oraș, a unei zone geografice: istorie, artă plastică, muzică, literatură, economie politică, agrozootehnie etc. De altfel, și interlocutorii sînt aleși în funcție de această finalitate; ei au cele mai diferite ocupații: țărani, rapsozi, ingineri, muncitori, profesori, scriitori, meseriași, artiști plastici, ziaristi, critici de artă...

Red.: Da! Sincretismul este una dintre trăsăturile care dau originalitate și farmec emisiunilor dumneavoastră. O altă calitate, cred, constă în faptul că au culoare. Nu numai „culoare locală”. Mi-ați povestit despre un interlocutor puțin nemulțumit că „nu se vede” ceea ce spune. Cum reușiți să redati imagine

vizuală și culoare realității prezentate radiofonic?

G. Rădulescu: Culoare, relief și expresivitate dau emisiunilor de care răspund, în primul rînd, oamenii cu care vorbesc. Apoi, desigur, măreția locurilor străbătute împreună cu ei.

Red.: Dar meritul e al celui care reușește să-l descopere pe acești oameni și să aleagă locurile „cele mai grăitoare” pentru o idee sau un anumit moment al anului. Îmi amintesc remarcă unor ascultători ai emisiunii dumneavoastră, notată într-o scrisoare: „Îndrăgim Călătoriile pe harta țării pentru iscusința redactorului de a purta dialogul cu interlocutorii săi, toți fermecători”.

Bineînțeles, la autenticitatea prezentării faptelor și oamenilor un rol de seamă îl au și înregistrările la fața locului. Călătoriile mult, nu numai cu imaginația pentru alcătuirea acestor emisiuni?

G. Rădulescu: Nici nu se poate altfel. Însă la redarea unei atmosfere adecvate conținutului contribuie, pe lângă sunetele reale, și ilustrația muzicală. Într-una din emisiuni, realizată pe Valea Lotrului, am recurs la muzica lui Vivaldi, „Anotimpurile”. Era preferința interlocutorului de atunci. S-a dovedit o foarte bună sugestie. Alteori, geografia spirituală îmi impune un anumit fond muzical, de pildă, cîntecul popular.

Red.: În întregime emisiunile redacției dumneavoastră se adresează, în primul rînd, elevilor.

G. Rădulescu: Da, desigur. Tinem seama întotdeauna de solicitările elevilor. Noi dorim ca elevii să vadă în emisiunea „Călătorie pe harta țării” un mijloc plăcut de completare a cunoștințelor de geografie din școală; pe de altă parte, cred că întîlnirile pe care le facilitează fiecare dintre aceste călătorii cu oameni de diferite profesii, descrierea unor obiective industriale sînt adăsurii folosite pentru orientarea lor școlară și profesională, dîndu-le, uneori, posibilitatea de a-și verifica opțiunea pentru o anumită meserie.

Red.: Motiv pentru care urmăresc cu mult interes emisiunea; fiindcă reușiți să diversificați modalitățile de prezentare, chiar și în cadrul aceleiași emisiuni, eliminînd astfel, riscul monotoniei. Vă atrage, în mod deosebit, noul, unghiul de vedere mai puțin exploatat, oamenii mai puțin obișnuiți să acorde interviuri.

G. Rădulescu: Îi simt mai aproape de viață, de adevăr și mă ajută să scap de capcana rutinei. Mă gîndesc, apoi, că ascultătorii, de asemenea, și-i apropie mai ușor.

VALERIA BACIU

(Continuare în pag. 11)

EDUCAȚIE REVOLUȚIONARĂ

Activitatea de perfecționare

În această perioadă, în întreaga țară, în învățământul preuniversitar au loc acțiuni de perfecționare a cadrelor didactice în problemele activității de educare comunist-revoluționară a preșcolarilor și a elevilor.

Organizate de Ministerul Educației și Învățământului, prin inspectoratele școlare județene, sub conducerea nemijlocită a comitetelor județene de partid și cu sprijinul consiliilor județene ale educației și învățământului, al organizațiilor de copii și tineret, aceste activități de perfecționare a cadrelor didactice au în centrul lor studierea și dezbateră sarcinilor ce revin învățământului și cadrelor didactice în direcția creșterii nivelului și eficienței muncii de educație revoluționară, desprinse din documentele Congresului al XII-lea, din documentele Conferinței Naționale a P.C.R. din decembrie 1962 și din expunerea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Urmărind să dezbată aspectele concrete pe care le ridică munca de educație comunist-revoluționară a preșcolarilor și a elevilor, metodele și formele folosite de cadrele didactice în procesul instructiv-educativ, activitatea de perfecționare se organizează diferențiat pentru educatoarele, pentru învățătorii și profesorii care predau în învățământul gimnazial și, respectiv, pentru profesorii din învățământul liceal.

Activitățile de perfecționare au o durată de 2-3 zile și se organizează la reședințele de județ sau în mai multe centre, pe grupe, care să permită o cit mai bună desfășurare a lucrărilor de perfecționare și o cit mai ridicată eficiență a înregii activități.

În prima zi a acestor activități de perfecționare s-a prezentat pentru toate categoriile de cadre didactice, în ședință plenară, un referat cu privire la dezvoltarea economică-socială în anul 1984, pe plan național și județean, în lumina hotărârilor adoptate de Birourile Comitetului Central din noiembrie 1983 și ale Sesizării Marii Adunări Naționale din decembrie 1983; de asemenea, au fost prezentate sarcinile ce revin cadrelor didactice pentru cunoașterea de către preșcolarii și de către elevii a realizărilor oamenilor muncii din localități și județ — respectiv din dezvoltarea economică-socială a fiecărui județ, a țării întregi.

Dezbatările organizate pe bază de referat au relevat posibilitatea de creștere în mod deosebit a potențialului formativ al

disciplinelor de învățământ pentru educarea elevilor în spiritul dragostei față de patrie și partid, față de secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de tovarășa academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu.

În funcție de nivelul și treapta de învățământ la care își desfășoară activitatea, cadrelor didactice li s-au oferit, prin aceste activități de perfecționare amplă, posibilități de asimilare a bogățiilor orientării reieșite din expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea de la Mangalia și de introducere în munca de predare-învățare a direcțiilor și valorilor educative indicate de secretarul general al partidului.

Menționăm principalele teme puse în dezbatere.

Pentru învățământul preșcolar: Educația patristică și revoluționară a copilului de vîrstă preșcolară prin activitățile inițiate în grădinițe în cadrul Organizației Soimii patriei; forme de activitate și căi folosite pentru cunoașterea și respectarea normelor de comportare prevăzute în regulamentul Organizației Soimii patriei; educarea conduitei disciplinate și a comportamentului civic la copii; educarea prin muncă și pentru muncă a copiilor de vîrstă preșcolară; formarea premisei conceptiei materialiste științifice despre lume și viață la copilul de vîrstă preșcolară.

Pentru ciclul primar: Contribuția dispozițiilor de învățământ și a altor activități organizate cu elevii claselor I-IV la educarea politică ideologică, patriotică și revoluționară a acestora; Educarea prin muncă și pentru muncă a elevilor din ciclul primar și modalități de organizarea procesului de predare-învățare, a cercunilor tehnice și a altor activități în vederea îndeplinirii acestui obiectiv; Educarea moral-cetățenească a elevilor din clasele ciclului primar, formarea dispozițiilor de comportare civilizată în școală, familie și societate; Cultivarea lucrărilor în adevăratele științe, educarea conștiințelor ascise a elevilor în ciclul primar.

Pentru ciclurile gimnazial și liceal: Educarea politică patriotică și revoluționară a elevilor, educarea prin muncă și pentru muncă, educarea moral-cetățenească, formarea înțeleptului școlar în spiritul concepției revoluționare materialiste științifice despre lume și viață și altele.

În încheiere, conștinăm nivelul înalt al dezbaterilor, inovațiile metodice-practice cu care s-au lucrat.

C. IUDOR

tărirea disciplinei, reflectată direct în rezultatele obținute la învățătură. Îmbunătățirea substanțială a frecvenței, lichidarea cazurilor de abandon școlar au dus la scăderea procentului de corigenți, în paralel cu creșterea numărului elevilor fruntași la învățătură. Conducerea școlii,

ne asigură tovarășul director Mircea Georgescu, caută — și va găsi, desigur, — căi noi de perfecționare a legăturii dintre școală, comitetul cetățenesc de părinți și familiile elevilor.

SILVIA PARASCHIV

Însușirea terminologiei profesionale

Lucrînd cu elevii unor clase de liceu din specialitatea construcții și arhitectură, am sesizat — în cadrul activităților de predare-învățare la limba și literatura română — că în vocabularul elevilor pătrund, în măsură din ce în ce mai mare, termenii pe care îi asimilează la ceea ce numim „disciplinele de profil”. La Liceul Industrial Nr. 22 din București colectivul didactic, alcătuit din cadre valoroase cu bogată experiență didactică, asigură cu eforturi, dar și cu bune rezultate, o activitate la nivelul cerințelor programelor în vigoare și al cursurilor școlare pe care le folosim; acest fapt explică în bună măsură „profesionalizarea” în sens pozitiv a elevilor, pregătirea lor permanentă în perspectiva viitoarei profesii de constructor. Și tot aceasta explică și pătrunderea corectă și activă a termenilor de specialitate în vorbirea curentă a elevilor. Desigur că, în acest sens, nu este neapărat vorba de o anumită frecvență statistică a acestor termeni, ci, mai ales, de o prezență pe care nu se poate să nu o remarci.

Iată, cu rol de exemplificare, cîțiva termeni de la explicația din pag. 21, la fig. 1.6. din manualul „Tehnologia lucrărilor de construcții și instalații”, elaborat de un colectiv de ingineri: montare, plăci ceramice, rectificare, muchia plinței, dreptar, grund, ghidaj de ipsis. Sau alți termeni de la pag. 32; calcio-vecchio cu bob mărunț, pereți geluiți, pereți ten-cuiți și drișcuiți fin; iar la pag. 101, citim: „Arcul electric se amorsează numai pe teșitură... după care se mută pentru a topi craterul lăsat de sirma-electrod...”

Din manualul de „Desen de construcții și instalații”, menționez (pag. 88, fig. V. 12): „Detahu de cornișe... din plăci de azbociment ondulat și termoizolație din plăci de vată minerală autoprotectantă”; manualul este alcătuit de cadrele didactice din liceul nostru Delia Prundeanu și Radu Mărgineanu; și de Veronica Florea din altă unitate de învățămînt.

Se vede cu claritate cit de rapid îmbogățește vocabularul de specialitate al elevilor fiecare clasă parcursă în liceul industrial.

Pornind de la aceste aprecieri, mă gândesc la necesitatea ca noi, profesorii de limba și literatura română, să sprijinim, în măsura în care este posibil, atît efortul colegilor care predau disciplinele de specialitate, cit și al elevilor, în munca depusă la aceste discipline, prin activi-

tăți de însușire corectă și temeinică a termenilor de specialitate. Aflată eu însămi la un început de drum în această privință, cred că ar fi bine să colaborăm cu colegii de la disciplinele tehnice. Apoi, cred că e necesar să cunoaștem noi însine mai îndeaproape manualele de specialitate, urmărind termenii vocabularului profesional. Ar urma, apoi, fie cu ajutorul colegilor de la disciplinele tehnice, fie prin aplicarea unor teste de sondaj, să cunoaștem nivelul performanțelor elevilor în însușirea vocabularului tehnic.

O exprimare bogată și corectă, cu utilizarea termenilor tehnici, constituie unul dintre factorii, deloc neglijabili, în cultivarea intereselor, a motivației, a dragostei față de meserie, față de profesie. Metoda conversației, de exemplu, implică faptul că cel puțin unele elemente ale procesului de învățare (idei, concepte, atitudini) să derive de la grupul de elevi și nu exclusiv de la profesor.

Elevii unei clase cu profil industrial ar putea să fie solicitați, de pildă, să-și compare impresiile legate de o perioadă de practică cu altele, din altă perioadă a aceluiași an școlar; ar fi un prilej de operaționalizare și de sporire a frecvenței utilizării termenilor tehnici. Aceste metode, precum și posibilitatea de a conversa folosind limbaajul potrivit de specialitate, îi permit elevului să formuleze, el însuși, generalizări; asigură, totodată, consolidarea necesară a noțiunilor însușite și-l integrează pe elev într-o ambianță proprie viitoarei sale meserii.

O modalitate de însușire corectă a vocabularului tehnic este și aceea de a stimula dialogul între elevi, destinate capacității lor de exprimare în situații probabile ca, de exemplu, un dialog pe un șantier imaginar.

Este indicat ca profesorul de română să amorseze posibilitățile de gîndire și exprimare în limbajul tehnic, ale elevilor săi, prin lucrări de sondaj cu termeni de specialitate, uneori adevărate jocuri antrenante, dar și folositoare.

Însușirea noțiunilor despre bazele științifice ale tehnicii și producției moderne e bine să se realizeze prin toate obiectele de învățămînt, iar profesorul de limba și literatura română poate să „iasă” din preocupările specialității lui sore a păși, în beneficiul elevilor săi, și pe teritoriile lexicale ale profesilor viitoare ale acestora.

Prof. ELENA VLAHOVICI
Liceul Industrial Nr. 22 din București

Comitetul cetățenesc de părinți în sprijinul școlii

La Școala Nr. 15 din Capitală, am dorit să aflăm cite ceva despre activitatea Comitetului cetățenesc de părinți: metode de lucru, particularități ale acestora, acțiuni întreprinse în sensul îmbunătățirii frecvenței elevilor și a rezultatelor la învățătură. Ne-am adresat, pentru aceasta, directorului școlii, profesorul de matematică Mircea Georgescu, precum și pedagogului Nicolae Alexandrescu.

„Școala noastră, nu spune tovarășul director, beneficiază de existența unui colectiv didactic foarte înzestrat, profesori buni, cu experiență didactică pozitivă. Interesată în permanență de calitatea și consecințele actului instructiv-educativ. Colaborarea cu părinții, cu comitetul cetățenesc de părinți este una dintre prioritățile cele mai importante pe care ne sprijinim activitatea”.

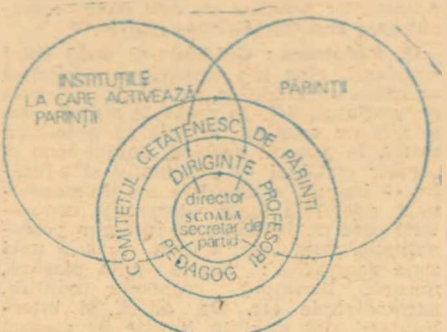
Intr-adevăr, după cum se poate constata, la Școala Nr. 15 aproape că nu se mai poate vorbi de existența unor „elevi problemă”. Aceasta și datorită părinților, a modului în care înțeleg să dirijeze, să organizeze acasă programul fiecărui elev dintr-un elevii acestei școli, dar mai ales datorită conlucrării strînse și fructuoase dintre școală și membrii comitetului cetățenesc de părinți.

Treizeci și unu de părinți fac parte din acest comitet, al cărui președinte este tovarășul Constantin Oprîșin, dar la rezolvarea sarcinilor frecvente ale școlii contribuie, în mod curent, numai o parte dintre aceștia, și anume tovarășii: A. Stoica, I. Barbăraș, O. Boteș, S. Diaconescu, I. Frozei, C. Furtună, N. Tiței.

Pe lîngă participarea activă la rezolvarea unor treburi administrative, începînd cu cea a curățeniei și pînă la aceea a înzestrării prin autototare, această „echipă” de părinți, în colaborare cu conducerea școlii, a reușit, în anul 1983, să evite cazurile de abandon școlar și de frecvență neregulată, tendințe manifestate la cîțiva elevi (mai ales la nivelul claselor a IX-a și a X-a). Care este mecanismul de funcționare al acestui organism eficient? Dacă exercitarea rolului conducerii școlii în efectuarea legăturii cu părinții se face prin intermediul a ceea ce „ore deschise” puse la dispoziția solicitanților, asigurîndu-se funcționarea relației părinte-școală, relația școală-părinți este, după cum se vede, mult mai complexă, căci ea depinde de o serie de verigi intermediare importante. După cum se știe, specialistul psihopedagog este cel care sprijină întocmirea fișelor psihopedagogice ale elevilor, pe baza cărora dirigințele va dirija atît sensul procesului

instructiv-educativ al clasei cit și conținutul de efort al părinților în cadrul acestora.

Venită principala pe care se bazează dispoziția în muncă și — în cele din urmă — orientarea școlară și profesională a elevilor — este comitetul cetățenesc de părinți al clasei. Dar, la Școala Nr. 15 activitatea optimă a acestor colective se realizează și prin aportul susținut al profesorilor. Astfel, oricare dintre aceștia, observînd o anumită „adrenitate” a unui elev față de disciplina pe care o predă, însoțită de absențe repetate, este obișnuit să ia legătura cu părinții și să anunte dirigințele. Acesta, însoțit întotdeauna de unul dintre membrii comitetului cetățenesc de părinți, se deplasează la domiciliul elevului, și cu ajutorul de a cunoaște condițiile sale specifice de viață familială; în funcție de constatări, alege metodele educaționale adecvate. Se încearcă la Școala Nr. 15 atragerea părinților la unele activități școlare cu caracter educativ, prin intermediul comitetului cetățenesc; astfel, părinții pot lua parte la programele prelungite ale elevilor (meditații, programe distractive), la vizite și excursii, la acțiunile sportive organizate.

Comitetul cetățenesc de părinți a participat și participă, de asemenea, la întocmirea tematicii lectoratelor pentru părinți, în cadrul cărora uneori propun și susțin prelegeri alături de cadrele de specialitate (psihologi, pedagogi), aducînd în discuție aspecte referitoare la cunoașterea și respectarea legilor țării, la comportamentul moral în societate etc.

Toate aceste acțiuni și activități au avut efecte apreciate, contribuînd la în-

Drumul adevărului și calea fără întoarcere

Este cunoscut faptul că, în orice activitate socială utilă, în care relațiile interumane sînt hotărîtoare, succesul întregii activități este puternic și uneori în exclusivitate influențat de atmosfera și climatul de muncă, de căldura și principalitatea colaborării și intrajutorării tovarășești, de starea de disciplină și de ordine, înțelese nu numai ca elemente ale cadrului muncii, ci, mai ales, ca virtuți etice, componente de bază ale spiritului revoluționar. Activitatea didactică este aproape în exclusivitate o activitate care se bazează pe relațiile interumane, profesor-elev, profesor-profesor, elev-elev, și cadre didactice-părinți ai copiilor ș.a. Iată pentru ce, atmosfera și climatul excepțional, prin care se definește aproape toate colectivele didactice din țara noastră, alcătuiesc o premisă esențială a succeselor de mare însemnătate obținute, an de an, în învățămîntul românesc. Cu atît mai mult, „sar în ochi” cei care tulbură cursul normal al interrelațiilor umane din colectivele de muncă didactică ale unităților de învățămînt, fie că acest lucru se constată mai ușor sau se depistează cu mai multă dificultate. Dar, drumul adevărului este un drum direct, care promovează valorile și ia măsuri împotriva celor ce aduc prejudicii.

În comuna Bozovici din județul Timiș, la Liceul Agroindustrial, prof. Otto Vezendeanu, directorul liceului, este un cadru didactic cu bune rezultate în activitatea din anii precedenți și cu realizări apreciate în conducerea liceului agroindustrial, în care funcționează o gospodărie anexă cu peste 100 de porci, o crescătorie de iepuri, o seră, un lot experimental ș.a. — toate rod în bună măsură al eforturilor depuse de directorul liceului; dar în liceu s-a creat în ultima vreme o atmosferă care nu a mai putut promova cordfții corespunzătoare de muncă pentru colectivul didactic al liceului. În fața unui om cu vădite calități, cu interes continuu față de pregătirea sa profesională și cu realizări obținute ca director, nu este ușor să poți pătrunde spre resorturile care l-au determinat să ajungă incompatibil cu funcția de director al unei unități de învățămînt. Astfel — așa cum au constatat organele de control ale Ministerului Educației și Învățămîntului, împreună cu cadre ale Inspectoratului Școlar Județean Timiș — prof. Otto Vezendeanu, în calitate de director al Liceului Agroindustrial din Bozovici, a favorizat angajarea în liceu, pe posturi

administrative, a unor rude ale sale (Cialma Marian, Chera Petru) și ale prietenilor săi (tatăl profesorului Ion Borlovănu); nu a depus eforturi pentru lichidarea stării conflictuale existente între unele cadre didactice, chiar soția sa, profesoară de desen, fiind unul din elementele care întreține această atmosferă; repetatele discuții neprecipitate avute cu prof. Nacev Roma Doina și soțul acesteia, director al S.M.A. Bozovici, au degenerat în scandal public, jignindu-se reciproc și ajungîndu-se ca Otto Vezendeanu să-l lovească pe Nacev în plină stradă, fapt care, fără nici o tăgădă, l-a compromis în fața opiniei publice din localitate, (și nu numai din localitate).

Cu cîțiva ani în urmă, mai precis la 9 octombrie 1979, în „Informația Bucureștiului” s-a scris despre amendarea convențională, în Capitală, cu cite 500 lei a lui Otto Vezendeanu și a unui prieten al său din Bozovici, pentru fapte reprobabile care ar fi impus, încă de pe atunci, o dezbateră publică în cadrul colectivului său de muncă, și poate, chiar și alte măsuri.

Iată, așadar, cum drumul adevărului nu poate fi acoperit de calități și realizări care, ele însele, pălesc în fața nereguliilor, abuzurilor, favoritismelor, pornirii spre scandal și altora similare cu care nu ne putem deloc împăca.

Schimbarea din funcția de director a prof. Otto Vezendeanu e bine să nu fie înțeleasă doar ca un act administrativ, ci și ca o măsură menită să elimine de aici înainte tot ceea ce ar mai putea împiedica instaurarea unui climat de muncă principal, tovarășesc și eficient pentru toate cadrele didactice din localitate.

Pe „calea fără întoarcere... la catedră” a pornit Valerian Boicic, învățător pînă la 1 ianuarie 1984 la Școala Ulma — Costileva din județul Suceava, care, pe baza Ordinului nr. 5.011 din 5 ianuarie a.c. al Ministerului Educației și Învățămîntului, a fost îndepărtat din învățămînt, în conformitate cu prevederile art. 209, lit. „e” din Statutul personalului didactic în vederea desfășurării contractului de muncă de către Inspectoratul școlar județean, potrivit art. 130, lit. „i” din Codul muncii, pentru consum excesiv de alcool și absențări nemotivate de la școală. Menționînd această îndepărtare din învățămînt, reamintim că la dictonul „in vino veritas” e bine să adăugăm și faptul că „drumul băuturii este o cale fără întoarcere... la catedră”.

C. ȘTEFAN

Filmul documentar in educarea materialist-științifică a elevilor

Îmi propun, în cele ce urmează, să abordez câteva aspecte legate de folosirea în cadrul procesului instructiv-educativ a filmului documentar cu caracter științific, ateist, contribuția acestuia la realizarea unei sarcini majore tratate de conducerea partidului nostru, personal de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului — educarea tineretului școlar în spiritul concepției științifice materialist-dialectice despre lume și viață.

Școala noastră și, în special, cabinetul de științe sociale sînt bine dotate cu mijloace audio-vizuale care, folosite nu la întâmplare, ci după o metodologie pe care am reușit să ne-o însușim colaborînd interdisciplinar, au mare influență nu numai în amplificarea variantelor posibile de lecții și a strategiilor didactice, ci mai ales în creșterea eficienței învățării.

Disponem, printre altele, de un aparat de proiectie pe care încercăm să-l folosim rațional, cu eficiență cât mai mare, achiziționăm filme didactice documentare necesare în cadrul procesului instructiv-educativ, în cadrul lecțiilor, în cadrul activităților extrascolare (cercuri pe materii, tehnico-aplicative etc.).

Folosirea filmului didactic în cadrul procesului instructiv-educativ din școală cere o adevărată „strategie” din partea celui care-l folosește. În primul rînd este necesară o cunoaștere a tehnicii minurii aparatului de proiectie de către cadrul didactic, de către elevii instruiți special pentru a-l minui sub supravegherea sa. În al doilea rînd, este necesară cunoașterea tehnologiilor moderne de folosire și integrare a filmului didactic în lecție. Se impune, în acest sens, ca o necesitate de ordin metodologic cunoașterea conținutului filmului prin vizionarea lui de către conducătorul clasei înainte de proiectare în fața elevilor și, în acest context, prin cunoașterea posibilităților intelectuale ale elevilor, axarea conținutului științific, educativ pe elementele procesuale deja cunoscute de elevi, pentru aprofundarea problematicii supuse dezbaterii. În al treilea rînd, este necesar să se acorde pată atenția pregătirii elevilor pentru vizionarea filmului, aceștia trebuind să fie coparticipanți receptivi și activi la lecție, la îmbogățirea conținutului ei științific.

Deși scurte ca durată, de obicei filmele cu caracter documentar durează 10—15

minute, conducătorul clasei poate opri derularea filmului atunci cînd consideră necesar, insistînd și accentuînd aspectele mai importante, cunoscute de elevi.

Valorificarea conținutului educativ al mesajului transmis cu ajutorul peliculei cinematografice se poate realiza sub forma dezbaterii cu întreaga clasă de elevi sau cu grupa de elevi (în cadrul activității din cercuri) a problemelor majore desprinse din proiectarea filmului.

Se pune întrebarea, pe care ne-am pus-o și noi la început, dacă există suficient timp pentru abordarea multiplelor aspecte legate de acest gen de lecții. De parte de noi gîndul de a afirma că n-am întâmpinat și greutăți, inerente de altfel, că am realizat o lecție „perfectă”. Putem spune, cu toată convingerea, că realizarea unei lecții cu adevărat atractive, axate pe coordonatele modernizării, a necesitat o muncă suplimentară, constantă, o continuă perfecționare a celui de la catedră, prin studierea literaturii de specialitate, a metodologiilor moderne de predare a lecțiilor, schimburi de experiență la nivel de catedră sau la nivel județean.

Vom exemplifica, în cele ce urmează, câteva din filmele documentare pe care le-am folosit în lecții și în activitățile din cercuri în scopul educării materialist-științifice, ateiste a elevilor. La clasa a V-a, în cadrul lecției de geografie „Sistemul solar” am prezentat filmul documentar „Steaua noastră : Soarele”, care prezintă ultimele rezultate din domeniul cercetării Soarelui, explică prin intermediul imaginilor natura unor fenomene care se produc în Soare (pete, vînturi magnetice etc.). La clasa a VI-a în cadrul lecției de istorie „Biserica în evul mediu” am folosit filmul „Intoleranța religioasă față de oamenii de știință”, film din ciclul „Originea și evoluția religiei”.

Filmele documentare axate pe problema amintită s-au bucurat de un deosebit interes în cadrul cercului „Prietenii adevărului” care-și desfășoară activitatea în cadrul școlii noastre sub îndrumarea profesorului de științe sociale.

Prof. ȘTEFAN BACHIȘ
Școala din comuna Rebra,
Județul Bistrița-Năsăud

AM CITIT — VĂ RECOMANDĂM :

„Inspekția școlară”

Ioan Jînga, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983, 350 pag.

Noua lucrare a conf. univ. dr. Ioan Jînga, inspector general școlar al municipiului București, constituie un laborios studiu efectuat prin cercetare multidisciplinară socio-psiho-pedagogică, raportată permanent la cerințele concrete și specifice ale organizării și conducerii învățămîntului din țara noastră.

Inspekția școlară, definită de autor ca „principala formă de control, evaluare și îndrumare a unităților de învățămînt și educație, exercitată în cadrul controlului de stat, prin personalul de specialitate ai Ministerului Educației și Învățămîntului, al ministerelor și celorlalte organe centrale care au în subordine școli și al inspectoratelor școlare”, este examinată în perspectiva unui mare număr de variabile care reprezintă tot atîtea situații tipice ale rolului, însemnății, funcțiilor și eficienței acesteia.

O a doua parte a lucrării (elaborată în colaborare cu Ion Negreț) intitulată : „Instruire eficientă” cuprinde un mare număr de ghiduri, modele și exemple de proiectare și realizare a activităților didactice, în cadrul a ceea ce autorul numește „arta întemeierii activităților didactice pe proiecte didactice întemeiate științifice” și „lucrul didactic-bine-făcut” cu aplicații la disciplinele fundamentale.

Volumul, o cuprinzătoare „teorie pedagogică-didactică-metodică”, introduce și conduce cititorul în domeniul, de altfel nu suficient investigat pînă acum, al inspekției școlare, pe o arie care începe cu delimitări conceptuale („dacă vrei să te înțelegi cu mine, definește-ți termenii — Voltaire) și continuă pînă la concluziile ce pot fi desprinse din evaluarea eficienței inspekției școlare.

O carte ce se cere citită, studiată și valorizată nu numai de cei care efectuează inspekția școlară, dar și (și, mai ales !) de cei care au nevoie să știe ce li se cere în cadrul inspekțiilor școlare.

„A fi elev”

Adrian Neculau, Editura Albatros, București, 1983, 230 pag.

Cartea lui Adrian Neculau — rod al unei aprofundate cercetări științifice asupra relației profesor-elev efectuate din perspectivă multidisciplinară — psihologică, sociologică și pedagogică — abordează fenomenele psihosociale din interiorul procesului instructiv-educativ, al actelor de muncă didactică în toată vasta ei complexitate. Autorul reușește ceea ce și-a propus, adică să arate „că procesul de învățămînt nu e numai acțiune de transmitere de cunoștințe (din partea profesorului) și de achiziționare a acestora (din partea elevului), ci și un proces

social și psihosocial, un proces ce nu poate avea loc decît prin interacțiune, prin interrelație, prin intercunoaștere” (și, adăugînd, prin intercomunicare).

Întreaga lucrare dezbate relația de muncă profesor-elev, după modelul de mai jos, de abordare a situației elevului în colectivitatea școlară :

Sînt prezente temele : factorii dezvoltării psihice și psihologia vîrstelor școlare (cu : școlarul mic sau descoperirea lumii obiective, preadolescentul sau vîrsta căutărilor și adolescentul ca treaptă de acces la statutul de adult), precum și unele repere pentru cunoașterea și autocunoașterea personalității elevului. Apoi, citim despre colectivitatea școlară ca mediu și mijloc de socializare a elevului, despre grupurile școlare ca laboratoare de învățare socială pentru elevi, despre grupurile informale de adolescenți, despre lideri și izolați, despre „rol” și „statut” în colectivitatea de elevi și despre evaluarea elevilor în fața tipului de personalitate a profesorului.

Realizată prin valorificarea cu precădere a cercetărilor și studiilor românești publicate în ultimii ani, cartea lui Adrian Neculau reprezintă o prețioasă contribuție la mai buna cunoaștere a aspectelor psiho-socio-pedagogice ale procesului instructiv-educativ, un reper cu bune calități în acțiunea de continuă perfecționare a activității didactice și extradidactice cu elevii, organizate de cadrele care lucrează în învățămînt.

„Învățămîntul preșcolar”

În colecția „Modernizarea învățămîntului”, Biblioteca Centrală Pedagogică a inițiat o nouă serie tematică despre „Învățămîntul preșcolar”, cuprinzînd referate asupra unor studii apărute în publicațiile de specialitate de peste hotare. Primul număr al noii serii (dirijată în calitate de redactor șef de A. Lauterman, directorul bibliotecii) reunește 21 de referate — pe o largă arie tematică, de la aspecte ale dezvoltării psihomotricității copilului preșcolar, pînă la educația intelectuală, socio-afectivă și estetică, precum și de la dezvoltarea vorbirii și pînă la valențele proprii jocului.

Minuind cu pricepere tehnica redactării referatelor de studii și lucrării, membrii colectivului care a alcătuit volumul „Învățămîntul preșcolar” au izbutit să infățișeze pe larg (circa 160 pagini) puncte de vedere, cercetări științifice, modele didactice-educative și alte date de mare interes pentru informarea, mai ales, a educatoarelor și învățătorilor.

Volumul se poate procura (10,50 lei) de la sediul Bibliotecii Centrale Pedagogice (Str. Zalomit nr. 12, sect. I, București), cod. 70 714 — telefon 13.45.21 și 15.75.71), de la Casele Personalului Didactic sau Inspectoratele Școlare Județene (pentru școli).

H. T.

Matematici și matematicieni

De-a lungul a peste două milenii și jumătate, începînd cu Tales din Milet și Pitagora din Samos, acest măreț edificiu al spiritului uman numit Matematica, a avut întotdeauna constructori celebri ale căror nume vor rămîne înscrise pentru totdeauna în istoria acestei discipline. Personalități marcante din toate timpurile au apreciat atît frumusețea cit și utilitatea acestui edificiu. Matematicienii și filozofii, fizicienii și astronomii, pictorii, poeții și dramaturgii, istoricii și scriitorii și-au exprimat convingerile lor despre matematici și despre unii matematicieni. Cîteva dintre cele mai interesante le vom expune, cu convingerea că ar putea constitui un impuls și un puternic stimulent, spre a ne apropia și a pătrunde cit mai adînc în tainele acestei discipline, unul din pilonii pe care se sprijină întregul progres al civilizației umane. Fiecare apreciere e necesar să fie considerată în limitele social-istorice ale epocii respective.

Platon (427—347 î.e.n.).

Pe frontispiciul școlii numite „Academia” înfintată de el la Atena a scris : „Nu pot intra decît aici cei ce știu geometrie”. Cu ocazia celui de al 3-lea Congres internațional al matematicienilor, care a avut loc la Heidelberg în anul 1904, acest dicton a fost tradus în 14 limbi. Dăm versiunea în franceză și română : „Chez un savant était inscrit / A sa maison fermée : „Si tu ne sais pas ma science / Tu te défends d'entrer !” „La ușa marelui savant / Aceasta era scris : „De nu-ntelegi știința mea / Să intri nu-i permis !”

Aristotel (384—322 î.e.n.)

„Matematica este o știință cultivată ca un scop în sine, nu în vederea unui profit sau a unui divertisment”.

„Caracteristica fundamentală a matematicii este abstracția”. „Matematicianul are în vedere numai ce are existentă prin abstracție” (aphairesis = a lua ceva dintr-o unitate mai mare, a abstrage).

Euclid (320—270 î.e.n.)

Cineva care a început să învețe geometria după celebrele sale „Elemente”, după ce a învățat prima teoremă l-a întrebât : „Dar ce folos voi avea eu învățînd aceste lucruri ?” Euclid își cheamă atunci sclavul și-i zice : „Dă-i acestuia trei oboli, fiindcă el vrea să cîștige (imediat) din ceea ce învață”.

Ptolomeu I, regele Egiptului, l-ar fi întrebât odată pe Euclid dacă pentru studiul geometriei nu există un drum mai scurt decît cel din „Elemente”, iar acesta a răspuns : „În geometrie nu există drumuri regale !”

Proclus Diadochus (principal comentator al lui Euclid, 410—485).

„Matematica dă viață propriilor cunoașteri, trezește spiritul, purifică rațiunea și scoate la iveală ideile esențiale din noi”.

„Îndepărtează uitarea și nestiința ce ne însoțesc de la naștere și ne eliberează de lanțurile irationalității”.

„Ne ajută să înaintăm pe calea desăvîrsirii”.

Leonardo da-Vinci (1452—1519)

„Nici una din investigațiile umane nu se consideră a fi adevărată știință, dacă nu a trecut prin demonstrația matematică”.

Galileo Galilei (1564—1642)

„Filozofia naturii nu poate fi înțeleasă, decît de acei ce au învățat mai întii limba și literele ei. Ea este scrisă în limba matematică, iar literele ei sînt triunghiuri, cercuri și alte figuri geometrice. Fără aceste mijloace omul nu poate înțelege nici un cuvînt”.

Cineva întrebînd — vădit rău intenționat — pe Galileo la ce-l va servi geometria, primi următorul răspuns : „A cîntări a măsura, a număra : a cîntări pe ignoranți, a măsura pe prosti, a număra și pe unii și pe alții !”.

Blaise Pascal (filozof și om de știință francez, 1623—1662)

„Geometria cunoaște adevăratele reguli ale unei gîndiri corecte. Metodele folosite de ea sînt atît de avantajoase, încît cine le posedă îi este superior altuia care nu cunoaște aceste metode chiar dacă amîndoi au capacități intelectuale egale și aceeași problemă de rezolvat”.

Fontenelle, Bernard de Bovier (scriitor și filozof francez, 1657—1757).

„O lucrare de morală, de politică, de critică, de elocință chiar, va fi mai frumoasă — condițiile fiind egale — dacă va fi făcută de o mină de geometru”.

„Un geometru nu merită o glorie mai mică de a da numele său unei curbe, decît un domnitor care-l dă pe al său unui oras”.

Condillac, Etienne Bonot (filozof francez, 1715—1780).

„O știință bine tratată nu este decît o limbă bine făcută. Algebra este o limbă bine făcută și este singura”.

Friederich cel Mare (regele Prusiei, 1712—1786).

„Matematica este un lux al spiritului”.

„Cel mai sigur mijloc de a pătrunde în paradisi, este să pleci însoțit de un matematician la dreapta și un lezuit la stînga. Dacă nici în acest mod nu vei intra în paradisi, nu vei intra niciodată”. (Iezuit — ordin călugăresc catolic — a cărui activitate s-a întemeiat pe liosa de sruinole, pe provocare, diversune și șoionaj. A devenit, în sens figurat, un sinonim al intrigii, vicleniei și perfidiei).

MIHU CERCHEZ

SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

Nu de mult, Școala Nr. 82 din sectorul 3 al Capitalei a găzduit un fructuos schimb de experiență cu directorii și directorii adjuncți cu munca educativă ai școlilor din sectorul respectiv.

Prezentînd pe larg preocupările Școlii Nr. 82 pe această linie, directorul școlii gazdă, profesorul Ioan Birna, s-a oprit nu numai asupra activităților care, prin natura lor, au, în primul rînd, în vedere obiective cu caracter educativ, cum ar fi, de exemplu, orele de dirigenție, informațiile politice, colaborarea cu organizațiile de tîneret și cu părinții elevilor, dar a insistat cu deosebire asupra însemnății utilizării, cu maximum de eficiență, a tuturor resurselor educative pe care le oferă fiecare lecție, fiecare disciplină în parte, întreaga activitate didactică.

Schimbul de experiență a fost susținut de asistențe la lecții și activități cu caracter educativ.

V. OCTAVIAN

Resurse educative

Nu spun o noutate pentru nimeni dacă amintesc că studiul limbilor moderne nu constituie doar un scop în sine și că, urmînd cultivarea capacității elevilor de a comunica în limba pe care o predă, profesorul de limbi moderne are în același timp în vedere atingerea unui larg evantai de obiective educative. Orientările și structura programelor școlare, conținutul textelor, al exemplilor și exercițiilor din manualele școlare sînt astfel concepute încît permit ca odată cu noțiunile de limbă, elevii să-și însușească ideile, sentimentele și convingerile de o înaltă tinută etică. Evident, profesorul nu se limitează în lecțiile sale numai la posibilitățile pe care i le oferă aceste instrumente de lucru. Fiecare la rîndul său, după nivelul și specificul clasei cu care lucrează, după fantezia sa, caută noi și noi mijloace pentru a împleți în mod armonios cunoștințele de limbă cu cultivarea valorilor morale.

Astfel, vorbind despre relieful patriei noastre, am apelat la amintirile unor elevi de pe meleagurile în care, nu de mult, își petrecuseră vacanța, în tabere sau în excursii. Un elev a vorbit despre o excursie pe care a făcut-o în munții Făgăraș, despre frumusețile „Transfăgărășanului”, alții despre fabrici și uzine pe care le-au vizitat cu prilejul altor excursii, despre mînoasele cîmpii ale Dunării, despre construcțiile moderne ale litoralului, despre cele mai frumoase locuri din minunata noastră țară pe care elevii mei au avut ocazia să le viziteze. Cu alt prilej, atunci cînd am vorbit despre înalta apreciere de care se bucură valoarea produselor românești peste hotare, elevii au dat exemple pe care le cunoșteau de la părinți, frații sau surorile lor, rude, cunoștințe și oameni apropiați care muncesc la mari întreprinderi din țară cum ar fi „Tractorul” din Brașov, „Semănătoarea” din București și multe altele sau pe ogoarele cooperativele și întreprinderilor agricole.

O deosebită contribuție la educația sentimentelor patriotice ale elevilor o aduc acele lecții în care sînt prezentate marile personalități ale neamului nostru. În cabinetul de limbă franceză, avem un foto-montaj dedicat tovarășului Nicolae

Ceaușescu, cea mai proeminentă personalitate din istoria poporului român. Aici sînt expuse articole și aspecte din prodigioasa activitate a secretarului general al Partidului Comunist Român. Fragmentele cele mai bine traduse de elevi din opera politică a tovarășului Nicolae Ceaușescu sînt expuse la gazeta de perete a cabinetului.

Sînt adeseori utilizate în lecțiile de limbă străine exerciții în care elevilor li se împart roluri de „vizitatori de peste hotare” și de „ghizi”. Am satisfacția de a constata că de fiecare dată rolurile cele mai îndrăgite și mai solicitate de elevi sînt, în cazul acestor exerciții, cele de „ghizi”.

Prof. MARCELA POPESCU
Școala Nr. 3 din Corabia,
Județul Olt

Călătorie pe harta țării

(Urmare din pag. a 9-a)

Red. : Cadrele didactice se numără printre ascultătorii dumneavoastră permanenți ?

G. Rădulescu : Scrisorile pe care le primim la Redacția emisiunilor de învățămînt mă îndreptătesc să răspund afirmativ. De fapt, ele constituie, de multe ori, pentru noi, un prilej de satisfacție. Satisfacția muncii răsplătite. Pentru confirmare, mă voi folosi de un citat dintr-o scrisoare primită de la un profesor din Rădăuți : „O tinută elevată, conciziunea și concretețea, rigurozitatea științifică și accesibilitatea tratării sînt atribute care definesc emisiunile radioscolare. Din aceste emisiuni se degajă o mare bogăție de idei, sugestii și soluții, responsabilități și elemente de perspectivă pentru problemele complexe ale educației și ale integrării socio-profesionale”.

Red. : Aprecierea o merită, cu certitudine, și emisiunea de care vă ocupați. De fapt, acest lucru cred că a reieșit și din conorbirea noastră. Vă mulțumesc.

LA ÎMPLINIREA UNEI NĂZUINTE MILENARE

Pragul dintre anul trecut și cel prezent a pecetluit, în cartea de aur a neamului nostru, două momente cu emoționantă încărcătură simbolică ce concentrează lupta de milenii a poporului nostru pentru unitate națională, pentru libertate, independență și suveranitate: 65 de ani de la Marea Unire din 1 Decembrie 1918 și 125 de ani de la Unirea Moldovei cu Muntenia.

Sînt date memorabile, sărbători scumpe ce înnobilează forța coplesitoare cu care românii și-au manifestat dintotdeauna voința de unitate, sînt momente cruciale care au legitimat existența României, i-au conferit viabilitate și vitalitate. Ele exprimă, dincolo de datele calendaristice, efortul poporului român de-a lungul întregii sale istorii, pentru autodefinire și personalizare, pentru unitate armonioasă și trainică. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Expunerea prezentată la Adunarea festivă din Capitală consacrată sărbătorii a 65 de ani de la făurirea statului național unitar român: „Unirea este rezultatul firesc, legic al îndelungatei dezvoltări istorice a poporului român, al luptei sale pentru dreptul de a fi liber și stăpîn în propria-i țară. Din cele mai vechi timpuri, idealurile unirii, libertății și independenței au însuflețit permanent poporul român, constituind făclia care a luminat, generații după generații, drumul spre dreptate, spre progres, spre o viață mai bună, liberă și demnă. Milenara noastră istorie este jalonată de nenumărate bătălii, de jertfe și sacrificii fără seamă pentru păstrarea ființei naționale, pentru apărarea drepturilor fundamentale ale poporului”.

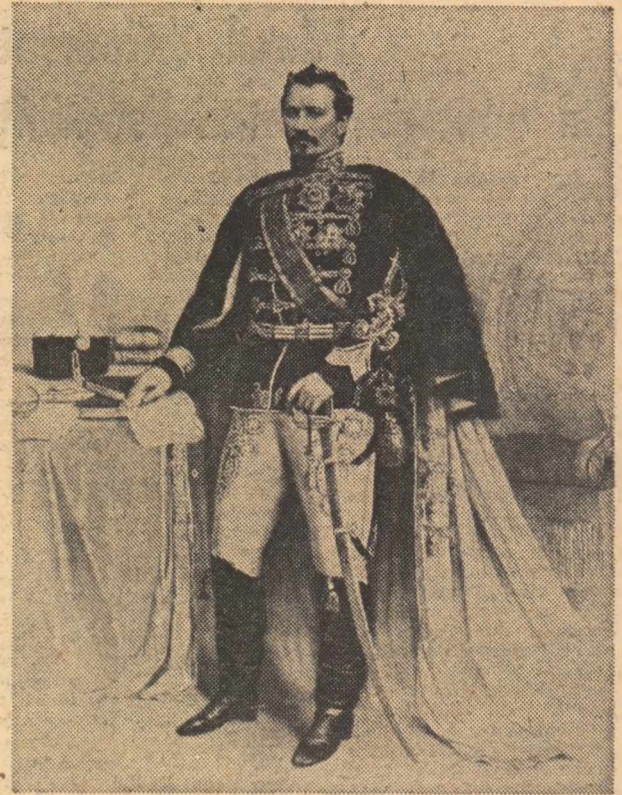
Intreaga noastră istorie, cum magistral aprecia secretarul general al partidului, reprezintă istoria conștientizării instinctului de unitate, istoria reconstituirii unității teritoriale-politice, o modalitate a existenței, singura modalitate capabilă de a ne menține și afirma în istorie. În acest context, Unirea de la 24 Ianuarie 1859, realizată prin alegerea sub presiunea și din dorința maselor populare a aceluiași domn, Alexandru Ioan Cuza, în cele două țări române, Moldova și Muntenia, apare nu numai ca rezultat firesc al strădaniilor și sacrificiilor unui popor întreg, ci și ca o garanție a tuturor celor ce peste ani aveau să desăvîrșească unitatea noastră națională.

Pentru noi toți, ziua de 24 Ianuarie este una dintre sărbătorile cu cele mai profunde semnificații patriotice, o sărbătoare încărcată de tradiții, de puternice emoții. Unirea constituie astăzi o stare de spirit atestată prin fapte de muncă, prin tot ceea ce construim în efortul nostru pașnic și creator. Orinduirea socialistă, patria noastră de astăzi, întruchiează chezașia supremă a unității naționale a poporului român, munca sa neobosită pentru construirea socialismului multilateral dezvoltat.

Aflată întotdeauna în primele rinduri ale luptei pentru unire, pentru progres și civilizație, școala noastră, toți slujitorii săi cinșesc acest eveniment prin manifestări de înalt suflu patriotic. La Iași și la București, la Focșani și la Craiova, la Ploiești și la Vaslui, în toate orașele și satele patriei, de o parte sau alta a Carpaților, educatoarele, învățătorii și profesorii însoțesc elevii în locurile ce evocă evenimentele Unirii, poposind cu profund respect și mîndrie patriotică în fața tuturor documentelor și dovezilor ce atestă lupta poporului nostru pentru Unire, libertate și independență.

Alăturindu-se întregului popor, școala, toți educatorii și elevii săi și-au dat mina și și-au unit glasurile în această uriașă Horă a Unirii ce răsună astăzi solemn pe întinsul țării, reverberînd în inima tuturor acel unic și fundamental sentiment al iubirii de patrie și de neam.

MONICA ROBEA

Portretul domnitorului AL. I. CUZA
Litografie de Carol Popp de Szathmari

Scriitorii și idealurile Unirii

Unitatea națională, faurea unui stat puternic pe teritoriul vechii Dacii, devine în secolul al XIX-lea o necesitate istorică obiectivă. Ideea Unirii se amplituează vertiginos după 1821 și, mai ales după 1848, fiind propagată și îmbogățită de scriitorii progresiști, militanți neobosiți pentru înfăptuirea acestui vis multisecular, unii dintre ei oameni politici.

Încă din anul 1830, Iacov Văcărescu își exprima amărăciunea și apostrofa frăvul riu care despărtea, prin granițe, pe românii din Muntenia și Moldova: „De unde îți vine numele, pîriu fără putere, / Ce despărțirea neamului tu îndrăznești a cere?” (La Micov).

În anii premergători Revoluției de la 1848, în cadrul Societății Filarmice, Societății Literare a României — cu organizația secretă Frăția — prin publicatiile ce purtau nume simbolice (Dacia literară, Magazin istoric pentru Dacia, România viitoare, Poporul suveran, Pruncul român, România literară etc.), o pleiadă de scriitorii români au gândit și susținut unirea, socotind-o, pe bună dreptate, premisă și condiție a dobîndirii independenței naționale. În timpul Revoluției de la 1848 se cristalizează ideea unirii politice a teritoriilor cuprinse între botarele străvechii Dacii într-o singură patrie. Programele revoluționare moldovene, îndeosebi cel alcătuit de Brasov, sub impresia Adunării de la Blai, intitulat „Principiile noastre pentru reformarea patriei”, și cel formulat în Bucovina — „Dorințele partidei naționale în Moldova” — sînt edificatoare în acest sens: „Dorința cea mai mare, cea mai generală, aceea hrînită de toate generațiile trecute, aceea care, împlinită, va face fericirea generațiilor viitoare este Unirea într-un singur stat, o unire care este firească, legitimă...” Intreaga mișcare politică, culturală și literară în care erau angajați scriitorii progresiști, ca luptători și tribuni, se subordonează acestui tel care întărește conștiința și înarmează bratul: „Uniți vom fi tari; uniți vom sta împotriva oricărui vrăjmaș al libertății noastre” — scria C. A. Rosetti. „Poporul suveran”, organul Revoluției de la 1848, condus de Dimitrie Bolintineanu și avînd ca redactori pe Nicolae Bălcescu, Cezar Bolliac și Grigore Alexandrescu, anunța în articolul program că scopul său este „de a sprijini drepturile poporului român”, „unirea provinciilor române și tot ce va putea duce România la fericire și la mărire”. Presa timpului, scrisă îndeosebi de scriitorii revoluționari și patriotici, a avut un mare ecou în mobilizarea forțelor patriotice la lupta pentru actul unirii politice a Moldovei și Țării Românești, în general pentru unitate națională. Foarte tîrziu B.P. Hasdeu înființează foi unioniste: Zimbrul și Vulturul și România, cea din urmă avînd titlul cules, nu întîmător, cu litere latine. Tot D. Bolintineanu conduce ziarul „Dimbovita” a căruia rubrică permanentă, „Principiatele Unite”, constituie un permanent îndemn la unire.

În revista „Foale pentru minte, inimă și literatură”, din iunie 1849, apar „Hora Ardealului” de Vasile Alecsandri și „Un răsunet”, „Desteanță-te române” de Andrei Mureșanu, care adresează românilor îndemnul: „Uniți-vă în cuget, uniți-vă-n simțiri” / Români din patru unghieri, acum ori niciodată...”

Scriitorii Unirii, prin patos, entuziasm și inflăcărări cetățenești, își manifestă adziunea la acest mare eveniment și prin faptele lor cetățenești sau politice. Ion Ghica părăsește, la chemările lui M. Kogălniceanu și V. Alecsandri, Insula Samos, unde guverna ca bei, venind în țară și ajutându-se fratilor și verilor Golești, lui Cristian Tell și Cezar Bolliac, C. A. Rosetti și altor fruntași unioniști munteni, serbeni, moldoveni și munteni care se întîneau în locuința lui Costache Negri de la Minjina se considerau români dintr-o patrie română, și nu din două țări despărțite prin granițe vremelnice, fiindcă Unirea, așa cum își amintea mai tîrziu Alecsandri, „există în inimi”. Suflul al Revoluției de la 1848, Nicolae Bălcescu scrie patetic în „Trecutul și prezentul” său în „Mersul revoluției în istoria românilor”: „Unitatea națională fu visarea iubită a velleștilor noștri cei viteji, a tuturor bărbatilor noștri cei mari (...). Pentru dînsa ei trăiră, murțiră, suferiră și muriră.” Tot Bălcescu, vorbind de o revoluție viitoare, amintea că aceasta va avea ca obiectiv principal unitatea națională și independența țării.

Deși exista „în cuget și-n simțiri”, Unirea nu s-a împlinit ușor, ci a trebuit să fie cucerită prin acțiuni hotărîte, la care să ia parte toate forțele progresiste, fiind, așa cum remarca Mihail Kogălniceanu, „actul energetic al întregii națiuni române”. Ideea luptei unite a națiunii române pentru împlinirea marilor idealuri revoluționare, sociale, politice și umaniste, pentru făurirea statului național român modern, continuă să fecundeză creația literară a epocii după Revoluția de la 1848, în preajma anului care va marca acest important act istoric. O vom găsi în „Cîntarea României” de Alecu

gălniceanu și V. Alecsandri, Insula Samos, unde guverna ca bei, venind în țară și ajutându-se fratilor și verilor Golești, lui Cristian Tell și Cezar Bolliac, C. A. Rosetti și altor fruntași unioniști munteni, serbeni, moldoveni și munteni care se întîneau în locuința lui Costache Negri de la Minjina se considerau români dintr-o patrie română, și nu din două țări despărțite prin granițe vremelnice, fiindcă Unirea, așa cum își amintea mai tîrziu Alecsandri, „există în inimi”. Suflul al Revoluției de la 1848, Nicolae Bălcescu scrie patetic în „Trecutul și prezentul” său în „Mersul revoluției în istoria românilor”: „Unitatea națională fu visarea iubită a velleștilor noștri cei viteji, a tuturor bărbatilor noștri cei mari (...). Pentru dînsa ei trăiră, murțiră, suferiră și muriră.” Tot Bălcescu, vorbind de o revoluție viitoare, amintea că aceasta va avea ca obiectiv principal unitatea națională și independența țării.

Deși exista „în cuget și-n simțiri”, Unirea nu s-a împlinit ușor, ci a trebuit să fie cucerită prin acțiuni hotărîte, la care să ia parte toate forțele progresiste, fiind, așa cum remarca Mihail Kogălniceanu, „actul energetic al întregii națiuni române”. Ideea luptei unite a națiunii române pentru împlinirea marilor idealuri revoluționare, sociale, politice și umaniste, pentru făurirea statului național român modern, continuă să fecundeză creația literară a epocii după Revoluția de la 1848, în preajma anului care va marca acest important act istoric. O vom găsi în „Cîntarea României” de Alecu

POTENȚIALUL EDUCATIV AL LECȚIILOR DE ISTORIE

De la istoria locală la istoria patriei

Prin funcția ei educativ-civică, istoria reprezintă o metodă de instruire, de educație și cultură, un instrument eficient în formarea conștiinței socialiste, patriotice și internaționale a tinerilor societății noastre. De aceea „Nu trebuie să scăpăm nici un moment din vedere — așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — necesitatea educării tineretului nostru în spiritul dragostei față de patrie, al hotărîrii de a fi gata în orice moment să apere cuceririle revoluționare, independența și suveranitatea patriei noastre socialiste”.

Prin îmbinarea metodelor clasice optimizate, cu cele noi, moderne, lecția „Unirea Principatelor Române” (la clasa a IX-a) mi-a oferit posibilitatea de a evidenția participarea entuziasată a masei populare, de pe meleagurile noastre din ținutul Fălciu, la înfăptuirea mărețului act al Unirii. Pentru a argumenta unele ilegalități semnalate în timpul alegerilor, am utilizat documentul referitor la plîngerea profesorului Ion Galian din Huși, infocat partizan al Unirii, adresată Comisiei Europene a marilor puteri în care arată că destituirea sa s-a făcut în mod samavolnic. Am împărțit elevii clasei în trei grupe, fiecare grup fiind solicitată să citească în prealabil cite un fragment din document. După cele zece minute, timp pe care elevii l-au avut la dispoziție, au fost subliniate principalele

Ruso, în poeziile „Glasul viitorului” de G. Crețeanu (1849), „Marșul libertății” de C. D. Aricescu (1850), poezii manifest cu versuri incendiare: „La arme, români, la arme! / Unirea brațu' vi-l arme”; precum și în creațiile altor scriitori (Dăscălescu, Baronzii, Al. Depărateanu, N. T. Orășanu, N. Nicolescu etc.).

Grigore Alexandrescu dedică viitorilor deputați ai României poezia „Unirea Principatelor” (30 martie 1857): „Români, dulce e unirea! Ascultați, glasul-i răsună... / De la fiii României cere patrie comună...” Cezar Bolliac scrie și el „Țara Românească către Moldova” și „Răsunet la Hora Unirii”.

Vasile Alecsandri publică în 1856, în ziarul unionist „Steaua Dunării”, cunoscuta „Hora Unirii”, care, pusă pe muzică de Flechtenmacher și cîntată de toți partizanii Unirii devine imnul acestui mare eveniment; mai serie, inspirîndu-se din aceleași memorabile fapte, „Deșteptarea României”, „Moldova în 1857”, piesa „Cinel-Cinel”, și dialogul cu personaje alegorice „Păcală și Tindală”.

Climatul din preajma zilei decisive care a desemnat nasterea statului național român modern este descris de Vasile Alecsandri într-o scrisoare către Ion Ghica: „Toți oamenii noștri lucrează cu entuziasm sub impulsul acestui mari idei a Unirii, unii prin organul ziarelor locale și străine; alții prin diverse influente asupra spiritelor”.

Literatura Unirii nu se limitează doar la ceea ce s-a creat de către scriitorii care au fost martori, croniciari, rapoșieri al evenimentelor trăite. Despre Unirea de la 1859 au scris, cu forță și dăruire, scriitorii ce au urmat generației unioniste, Ion Creangă a făcut din Mos Ion Roată, în scrierile sale „Mos Ion Roată și Unirea”

și „Mos Ion Roată și Vodă Cuza”, un erou de legendă. I. L. Caragiale își amintește de vremea lui Cuza la Ploiești („Peste 50 de ani”), Mihail Sadoveanu ne-a dat o extraordinară povestire despre domnitorul Unirii („Cuza Vodă, Domnul poporului”). Mai tîrziu, alți scriitori adaugă, prin poeziile sau proza lor, pagini pline de patriotizm, determinate de această mărețată înfăptuire istorică. (A. Macedonski — „Cuza Vodă”; T. Argheș — „Balada Unirii”; Mircea Ștefănescu — „Cuza Vodă”; M. Beniuc — „Unirea”; Al. Andritoiu — „La Unire”; Paul Anghel — „Coloana Unirii”; Fănuș Neagu — „Domnul Cuza”; Nichita Stănescu — „Rinduri la aniversarea Unirii”; Grigore Hașigiu — „Vodă Cuza”; Ion Gheorghe — „Un singur Domn”; Nicolae Dragos — „Istorică Horă”; Adrian Păunescu — „Numi-vom deci Unirea ceea ce sîntem azi”. (Am amintit aceste titluri și pentru a veni în sprijinul profesorilor de literatură română). O antologie a literaturii Unirii ar cuprinde însă multe, foarte multe creații; unele dintre ele au devenit texte pentru imnuri patriotice, cum este poezia „Pe-al nostru steag e scris Unire” de Andrei Birseanu, transpusă pe muzică de Ciprian Porumbescu.

Filon artistic cu resurse inepulzabile, act crucial în istoria noastră națională, Unirea Principatelor Române rămîne pentru scriitorii, artiștii și compozitorii izvor de energii creatoare și, în același timp, mesaj peste timp al unei generații care s-a făcut purtătoarea idealului multisecular de unitate națională al poporului român.

Prof. IOAN MANOIU
Liceul de Filologie-Istorie
„Mihail Eminescu” din Buzău

dentă aprecierea de care se bucura Alexandru Ioan Cuza în rîndurile poporului. Un interes deosebit au manifestat elevii pentru lecția „Insurecția poporului român din August 1944 — începutul revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antimperialistă” (clasa a X-a). Cu harta insurecției în față, elevii au răspuns la următoarea problemă: de ce insurecția, ca acțiune organizată, a fost singura cale pentru răsturnarea dictaturii militar-fasciste și pentru alungarea armatelor hitleriste din țară? Pe acest fond general poate fi explicată lupta armată a poporului român în zilele de August 1944 și importanța acestui mare eveniment.

Prin intermediul mijloacelor audio-vizuale, s-au derulat imagini reprezentînd participarea la aceste acțiuni a Diviziei „Tudor Vladimirescu” care „a nimic resturile puternice ale unor unități germane surprinse la Deleleni, la sud de Vaslui și care încercau să se strecoare spre Bacău”. („Marea conflagrație a secolului al XX-lea. Al doilea război mondial”, Editura politică, București, 1971, p. 385—386). În încheiere s-a subliniat faptul că insurecția a încununat lupta de veacuri a poporului român pentru libertate și neafirmare. Este, deci, un bun orile pentru profesor de a reda conținutul lecției plastic, viu, convingător și emoționant și care să asigure o atmosferă de înțelegere și interes. Cunoștințele de istorie pe care le predăm capătă o deplină valoare educativă numai prin raportarea lor sistematică la cerințele societății contemporane.

Prof. VASILE CALESTRU
Liceul „Cuza Vodă” din Huși,
județul Vaslui